

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Διμηνιαίο Περιοδικό
της Γερᾶς Μητροπόλεως
Κισάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΚΖ'
ΤΕΥΧΟΣ 22
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2009

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων
ἀπὸ Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνσις:
Γερά Μητρόπολις Κισάμου & Σελίνου
Κισάμος Χανίων Τ.Κ. 734 00
Τηλ.: 28220 22128 - 22018
Fax: 28220 83037

Ἡλεκτρονική Διεύθυνσις:
www.imks.gr
E-mail: info@imks.gr
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
2492

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικές
Αριθμ. Λογαριασμοῦ Ἐθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος:
390/54013303

Ἡλεκτρονική ἐπεξεργασία-Σελιδοποίηση:
Ἄντ. Βακάκης, Θεολόγος-Γραμματεὺς Ι.Μ.Κ.Σ.
Διορθώσεις κειμένων:
Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Μπατσάκης

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Κέντημα με τὴν παράσταση τῆς
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.
Ἐκ τοῦ Σκευοφυλακίου τοῦ Ἱ.Ν.
τῆς Ἀναστάσεως (Ἱεροσόλυμα)

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

Ἄκτογραμμή
τῆς Ἐπαρχίας Σελίνου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στὴν Κίσαμο, 6-7 Ὀκτωβρίου 2009».

Ἀφίσα γιὰ τὴν ἔλευση τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ στὴ Μητρόπολή μας.σελ. 99
«**Ἐγκύκλιος 15 Αὐγούστου**».

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου
κ. κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥ σελ.100

«**Τὸ πρότυπο τῆς παρθενίας σ' ἓναν ἀ-πάρθενο κόσμο**».

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γέροντος ἀπὸ Κισάμου καὶ
Σελίνου κ. κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥσελ.101-102

«**Ἐπικάριες Σκέψεις. Οἱ Ἅγιοι καὶ ἡ Παναγία μας**».

Τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Ἰγνατίου Θ. Χατζηνικολάου. Ἱεροκῆρυκος
τῆς Ἱ.Μ. Κισάμου & Σελίνου - τ. Λυκειάρχου.....σελ. 102-103

«**Ὀδοιπορικὸ στὴν Ἁγία Γῆ**».

Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Ἐμμανουήλ Μπαριωτάκη. Ἀρχιερ.
Ἐπιτρόπου Δυτ. Κισάμου.....σελ. 104-106

«**Ἀποτυπώματα. Ψάχνω νὰ τῆ βρῶ**».

Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Εὐαγγέλου Παχυγιαννάκη, Ἀρχιερ.
Ἐπιτρόπου Ἱ.Μ. Πέτρας & Χερρονήσου σελ. 107

«**Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Εἰρηναίου. Μορφές
πού σημαδεύαν τὸν τόπο**».

Τῆς κ. Εὐτυχίας Δεσποτάκη - Πευκιανάκη. Φιλολόγου.....
.....σελ. 108-109

«**Πανδημία γρίπης**».

Τοῦ κ. Νεκταρίου Τσουρουνάκη. Παιδιάτρουσελ. 110-111.
«**Ἐνορίες τῆς Μητροπόλεώς μας. Ἐνορία Γενεσίου Θεοτόκου
Βλάτου Κισάμου**».

Τοῦ κ. Θεοδώρου Κουκουράκησελ. 112-114
«**22η Συνάντηση Γνωριμίας καὶ Ἐπικοινωνίας με θέμα: Νέοι
καὶ Ἐκκλησία. Ὑπάρχει σημεῖο συνάντησης**»

Τῆς κ. Βασιλικῆς Ἀποστολάκη. Φιλολόγουσελ.115-116
«**Δυστυχία δὲν ὑπάρχει**» (Ποίημα).

Τῆς κ. Ἀλεξίας Σουμπασάκη σελ. 116
«**Τὸ νερό**». (Μέρος Β')

Τοῦ κ. Ἀρνέλλου Ἰωάννου, Δασολόγου - Μελετητοῦ
..... σελ. 117

«**Μακροσκοπικὴ Οἰκονομικὴ Ἀνάλυση τοῦ Σήμερα. Μία
ἀφορμὴ γιὰ προβληματισμό**».

Τοῦ κ. Ἰωάννου Γ. Παπαδημητράκη. ΜΒΑ Οἰκονομολόγου
Ἱπηρεσίας Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου στὰ Χανιά..... σελ. 118

«**Ἡ Ἐκκλησία σὰς ἀπαντᾷ**».

[Ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήματα καὶ ἀπορίες πού θέτουν οἱ
ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ μας]..... σελ. 119

«**Τὸ Χρονικὸ τῆς Μητροπόλεώς μας**».

(Ἰούλιος - Αὐγούστος 2009).....σελ. 120-125
«**Δωρεές ὑπὲρ τῶν Ἱδρυμάτων τῆς Μητροπόλεώς μας**».....
..... σελ. 126

..... σελ. 126
..... σελ. 126

..... σελ. 126
..... σελ. 126

..... σελ. 126
..... σελ. 127

..... σελ. 127
..... σελ. 127

..... σελ. 127
..... σελ. 127

..... σελ. 127
..... σελ. 127

..... σελ. 127
..... σελ. 127

..... σελ. 127
..... σελ. 127

..... σελ. 127
..... σελ. 127

..... σελ. 127
..... σελ. 127

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ Κ. Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΣΤΗΝ ΚΙΣΑΜΟ
6-7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

ΩΡΑ 17.00

ΤΡΙΤΗ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

ΕΠΙΣΗΜΗ ΥΠΟΔΟΧΗ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ ΚΙΣΑΜΟΥ

- Ωρα 17.00 Επίσημη Υποδοχή στην πλατεία Δημαρχείου Κισάμου
- Ωρα 17.30 Δοξολογία στον Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελισμού Θεοτόκου Κισάμου
- Ωρα 18.30 Επίσκεψη στο Άννουσάκειο Ίδρυμα - Θεραπευτήριο
- Ωρα 19.00 Έγκαίνια έκθεσιακού χώρου Ίδρύματος «Ειρηνναῖος Γαλανάκης»,
(Οικοτροφείο Θηλέων)

ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

- Ωρα 09.30 Επίσκεψη στην Ίερά Πατριαρχική Μονή Ὁδηγητρίας Γωνιάς, Κολυμβάρι
- Ωρα 10.45 Επίσκεψη στην ἀρχαία ἐλιά Βουβῶν
- Ωρα 11.30 Επίσκεψη στο πάρκο τροχαίων ἀτυχημάτων «Χρῆστος Πολέντας», Βουκολιές

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 5/2009
(15ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ)

“Άκουσον Θύγατερ και ἴδε και κλῖνον τὸ οὖς σου και ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου και τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου και ἐπιθυμήσει ὁ Βασιλεὺς τοῦ Κάλλους σου”.

(Ψαλμ. 44)

Τὴν Ὑπερένδοξη Μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὴν Πάναγγο Θεοτόκο, τὴν Μητέρα τῆς Ζωῆς τιμᾶ και ἐορτάζει καθ’ ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ Δεκαπευταυγούστου και ἰδιαίτερα σήμερα ὁ εὐσεβὴς λαός μας. Καὶ γίνεται ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδημίας Τῆς ἡμέρα χαρᾶς και πανηγύρεως, γιατί ἡ Παναγία δὲν πέθανε, ἀλλὰ μετέστη, μαζί με τὸ σῶμα Τῆς, και μετέβη πρὸς τὸν Υἱὸ Τῆς, πρὸς τὴν ὄντως Ζωή! Τὸ Πάνσεπτο και πανίερο πρόσωπο τῆς Θεοτόκου ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἀπερινοήτου μυστηρίου τῆς Θείας Οἰκονομίας. Ἡ Παναγία, κατὰ τὸν Ἅγιο Νικόλαο Καβάσιλα, ἀποτελεῖ *“καινὸν οὐρανὸν και καινὴν γῆν”*. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι εἶναι γῆ, δηλαδὴ ἄνθρωπος, ἀλλὰ ταυτόχρονα εἶναι καινούρια γῆ, ἀνακαινισμένη. Ἐχει ὅλες τὶς ἀνθρώπινες ιδιότητες ἀλλὰ και ταυτόχρονα, χάρις στὴν καθαρότητά Τῆς, τὸν ἀγῶνα Τῆς γιὰ τὴν ἀρετή, τὴν πίστη στὸ Θεό, τὴν ταπείνωση και τὴν ὑπακοὴ στὸ θέλημα Του, γίνεται *“καινὴ γῆ”*, καινούργιος ἄνθρωπος, καθὼς ἀξιῶνεται νὰ κυοφορήσει τὸν Θεό, νὰ γίνει μητέρα Του, νὰ ἐλκύσει μετὰ τὴν ἐσωτερικὴ καθαρότητα και ὁμορφιά Τῆς τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ και τὸν *“ἔρωτα”* - μία τολμηρὴ φράση - γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

Μετὰ τὸν Τριαδικὸ Θεὸ ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ γλυκιά μας Παναγία, κατέστη τὸ κύριο πρόσωπο, τὸ ὁποῖο συνέβαλε οὐσιαστικά στὴν ὑλοποίηση τοῦ σχεδίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἐκλέχθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ ὡς ἡ καθαρότερη και ἀγιότερη ἀνθρώπινη ὑπαρξή, προκειμένου νὰ γίνει Θεοτόκος. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μᾶς λένε, πὼς, γιὰ τὴν ὑλοποίηση τοῦ σχεδίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Θεὸς ἔδωσε τὸν Υἱὸ Του τὸν Μονογενῆ και ἡ ἀνθρωπότητα ἔδωσε τὴν Παναγία. Στὸ ἱερὸ Πρόσωπο Ἐκείνης ἔγινε ἡ μεγάλη συνάντηση Θεοῦ και ἀνθρώπου. Μέσα στὸ πάναγγο σῶμα Τῆς ἔγινε ἡ μεγάλη καταλλαγή (Ἐφεσ. 2,16). Ἀπὸ αὐτὸ ξεκίνησε ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἡ ἀναδημιουργία και ἡ θέωση τοῦ πεπρωκότος ἀνθρώπου.

Πόση σημασία ἔχει ἀλήθεια αὐτὸ τὸ μήνυμα γιὰ ὅλους ἐμᾶς, τοὺς ἀνθρώπους τῆς τρίτης χιλιετίας; Τὸ αἶτημα τοῦ νέου, τοῦ διαφορετικοῦ, προβάλλεται ἀπὸ δι-άφορες πλευρές. Πολλοὶ τὸ ταυτίζουν μετὰ τὴν ἀπόρριψη ἰδεῶν και παραδόσεων, μετὰ τὴν ἀβασάνιστη ἐνσωμάτωση στὸν βωμὸ τῆς νέας τεχνολογίας. Μετὰ τὴν συμμετοχὴ τοῦ κόσμου σὲ ἓνα παγκόσμιο ὄραμα ἐνότητας, τὸ ὁποῖο θὰ δώσει στὸν ἄνθρωπο τὴν ψευδαίσθηση τῆς ὑπέρβα-

σης τοῦ θανάτου. Κλῶνοι, πλαστικὲς ἐπεμβάσεις πού σβήνουν τὶς ρυτίδες τοῦ χρόνου, μουσικὴ και χορὸς πού ἀνανεώνουν τὴν ὑπαρξή, διακοπὲς και ταξίδια, τηλεοπτικὰ κανάλια πού φέρνουν πλῆθος πληροφοριῶν στὴν ζωὴ μας και μᾶς βγάζουν ἀπὸ τὴν στατικότητά μας. Πρόταση γιὰ ποικιλία σχέσεων, καθὼς δὲν εἶναι δυνατόν ὁ ἄνθρωπος νὰ μένει στὴν μονοτονία τῆς οἰκογένειας, τρόποι ἐνδυσσης και συμπεριφορᾶς, πού ἀφίστανται τῶν καθιερωμένων, δείχνουν τὴν τάση τοῦ κόσμου μας νὰ μὴν στέκεται σὲ ὅ,τι καθιερωμένο, σὲ ὅ,τι κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ *“γηράσκει”*, σὲ ὅ,τι τὸν ἀφήνει στὴ φυσικὴ ροὴ τῶν πραγμάτων.

Ὅμως... ὁ πόνος, ὁ θάνατος και ἡ ἔλλειψη εὐτυχίας δὲν ἀντιμετωπίζονται μετὰ τὰ μέσα αὐτά. Ἡ ἀνανέωση και ἡ ἀνακαινιστὴ δὲν καλύπτονται μετὰ τὸν ὑπερβολικὸ θόρυβο, μετὰ τὴν κατάπιξη τῶν ἐσωτερικῶν και ὑπαρξιακῶν αἰσθημάτων, μετὰ τὴν προσφορὰ εὐκαιριῶν ἐξωτερικῆς ἀλλαγῆς. Ἡ οὐσιαστικὴ ἀνακαινιστὴ εἶναι καρπὸς τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς, καρπὸς τῆς γνήσιας σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὸ Θεό, καρπὸς μίμησης τῆς πορείας τῆς Παναγίας. Αὐτὴ τὴν αὐθεντικὴ πορεία τῆς Παναγίας μας προβάλλει ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία. Μᾶς καλεῖ νὰ ξαναβρεῖ ὁ καθένας μας τὴν σχέση μετὰ τὸν Υἱὸ και Θεὸ Τῆς και νὰ πορευτοῦμε πρὸς τὸν Οὐρανὸ ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τὴν προσκόλληση στοὺς ἐξωτερικοὺς τρόπους ἀλλαγῆς. Ἔτσι και αὐτοὶ ἀποκοτῶν τὸ πραγματικὸ τους νόημα. Γίνονται μέσα, πού διευκολύνουν τὴ ζωὴ μας και ὄχι σκοποὶ τῆς. Πουθενὰ ἀλλοῦ μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία δὲν θὰ βροῦμε αὐτὴ τὴν ὑπέριστη πνευματικὴ ὁμορφιά, γιατί ἀκριβῶς ἐδῶ βρίσκεται ἡ Παναγία, ἡ Μήτηρ τῆς Ζωῆς, ἡ Μεσίτρια, τὸ ἀκατανόητον θαῦμα, τὸ κεκρυμμένον Μυστήριον, ἡ Μήτηρ ὅλων μας, ἡ ἡγαπημένη!

Χρόνια Πολλὰ κι εὐλογημένα ἀδελφοί μου! Μετὰ τὴν χάρη τῆς Παναγίας μας!

Μετὰ πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης,
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ὁ Κισάμου & Σελίνου
ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Τὸ πρότυπο τῆς παρθενίας σ' ἓνα ἀ-πάρθενο κόσμο.

Κάθε χρόνο ὁ Δεκαπενταύγουστος μὲ τὴν Κοίμηση τῆς Παναγίας, μὲ τὶς βραδυνές παρακλήσεις καὶ τὴ νηστεία του ἀνασύρει ἀπὸ τὸ θησαυροφυλάκιο τῶν Δογμάτων καὶ τῶν παραδόσεων τῆς Ὁρθοδοξίας μας τὸ Πρόσωπο τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ μαζί μὲ τὸ Σεπτὸ της Κόνισμα τὸ στήνει Πρότυπο ἀρετῆς καὶ Ἀγιότηας. Πρότυπο ἀγνείας καὶ Παρθενίας.

Ἡ Δογματικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν καθιερώνει «πρὸ τοῦ τόκου Παρθένον καὶ μετὰ τὸν τόκον Παρθένον», δηλ. Ἄειπάρθενον καὶ ἡ ὑμνολογία τὴν ψάλλει «**Ἄσπιλη, ἀμόλυντη, ἄφθορη, ἄχραντη, ἀγνή Παρθένα...**».

Ὁ χριστιανισμὸς, πού ἐμφανίστηκε στοὺς χρόνους τῆς παρακμῆς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνορωμαϊκοῦ κόσμου, ἐνὸς κόσμου βυθισμένου στὴ φθορὰ τῆς εἰδωλολατρίας του, ἤθελε νὰ δώσει στὴ νέα κοινωνία πού ἐγκαινίαζε στὴν ἀνθρώπινη Ἱστορία, μεγάλα πρότυπα ἀρετῆς καὶ ἀνάπλασης τοῦ κόσμου. Κι ἀνυψώνοντας τὴ γυκαίκα, ποῦναι πάντα βιολογικὰ καὶ ἠθικὰ Μάνα τῆς ζωῆς, πῆρε τὸ πρότυπο τῆς Παναγίας καὶ τῶκαμε αἰώνιο Σύμβολο τῆς Παρθενίας τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Γιατί ὁ κόσμος καὶ ὁ ἀνθρώπος πού βγήκαν **Παρθένα δημιουργήματα** ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Θεοῦ καὶ μολύνθηκαν ἀργότερα ἀπὸ τὸ ρύπο τῆς ἀμαρτίας τῶν πρωτοπλάστων, δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν χωρὶς τὴν πρωτόπλαστη παρθενία των. Καὶ δὲν παύουν νὰ τὴ νοσταλοῦν καὶ νὰ τὴν ἀναζητοῦν μέσα σὲ Βαπτίσματα καὶ «καθαροὺς», πού ἔχουν οἱ θρησκείες ὄλων τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν Λαῶν τῆς Γῆς.

Ἰδιαίτερα ὁ χριστιανισμὸς, πού θέλει νὰ ὑψώνει τὸν ἀνθρώπο ὡς τὴν ψηλότερη κορφή τῆς τελειότητας, τὴ «Θέωση», τὸν σπρώχνει ἀδιάκοπα στὸ μέγιστο καὶ τὸ ἀπόλυτο, ἔχει καὶ τὸ Ἀπόλυτο πρόσωπο τῆς Παρθενίας, τὴν Παναγία, γιὰ νὰ ὑπενθυμίζει καὶ νὰ ἐπανορθώνει σὲ κάθε ἐποχὴ τὸ χαμένο ἰδανικό μας. Μὰ ὁ κόσμος πού ζοῦμε σήμερο εἶναι ἓνας ἀ-πάρθενος

*Τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου
πρ. Κισάμου & Σελίνου κ.κ. Εἰρηναίου*

κόσμος. Ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος κάνοντας ἄλλη μιὰ φορὰ κατάχρηση τῶν νόμων καὶ τῶν ἐντολῶν, πού ὁ Δημιουργὸς ἔθεσε στὴ Δημιουργία του, ἐκπορνεύει καὶ διαφθείρει τὸν κόσμο καὶ τὸν ἑαυτὸ του. Μὲ τὴν κατάχρηση καὶ τὴ ληστρικὴ ἐπέμβασή του στὸ φυσικὸ κόσμο δὲν ἀφήνει καμιὰ «παρθενικὴ» γωνιά σ' αὐτόν.

Καίει τὰ δάση, ρυπαίνει τὰ ποτάμια καὶ τὶς θάλασσες καὶ μολύνει τὸν ἀέρα πού ἀναπνέει.

Στὴν κοινωνικὴ μας ζωὴ ἐγκαταλείπονται θεσμοὶ καὶ παραδόσεις πού ἔχουν μέσα τὴν Παρθενικότητα τῶν ἀνθρώπινων σχέσεων: Τὴν τιμιότητα, τὴν εὐλικρίεια, τὴν ντροπή, τὸ σεβασμὸ, τὴν εὐγένεια. Ὁ χουλιγκανισμὸς μικρῶν καὶ μεγάλων, γίνεται κυρίαρχος νόμος τῆς ζωῆς καὶ ἡ Δημοκρατία ἐκπορνεύεται συχνὰ σὲ δημογυγία καὶ τρομοκρατία.

Στὶς σχέσεις τῶν φύλων ἀνατρέπονται αἰώνιοι βιολογικοὶ καὶ ἠθικοὶ νόμοι, πού ἐγγυοῦνται τὴν ὑγεία τῆς ζωῆς. Τὴ θέση τοῦ τίμιου Γάμου παίρνει ὁ ἐλεύθερος ἔρωτας, ἡ ἀγνότητα τῶν παιδιῶν συκοφαντεῖται καὶ ξεπουλιέται φτηνὰ καὶ πρόωρα.

Ἡ ὁμοφυλοφιλία θεωρεῖται «νόμιμο» πάθος κι ὁ ἀνθρώπος (ἀνδρας καὶ γυναίκα) παραδίδεται στὴν ἀτίμωση πρωτογόνων ἐνστίκτων.

Τὰ παιδιά «σκοτώνονται» στὴ μητέρα τῆς Μάνας των κι ὕστερα ἀναζητοῦνται γοερὰ ἀπὸ τοὺς «ἄτεκνους», φονιάδες των.

Οἱ γέροι ἐγκαταλείπονται ἀπὸ τὰ παιδιά των, γιατί εἶναι «βάρος» καὶ πεθαίνουν ἔρημοι σὲ θλιβεροὺς «οἴκους εὐγηρίας».

Ἐνας κόσμος ἀ-πάρθενος μοιραία γίνεται καὶ ἀπάνθρωπος κόσμος.

Κι ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος γιὰ νὰ δικαιολογήσει τὴν κατάπτωσή του βρῆκε τὴν ψευδοφιλοσοφία τῆς **ἀπομυθοποίησης**. Ἡ πίστη

Οἱ Ἅγιοι καί ἡ Παναγία μας

Τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Ἰγνατίου Θ. Χατζηνικολάου
 Θεολόγου - Ἱεροκλήρυκος
 Ἰ. Μ. Κισάμου & Σελίνου - τ. Λυκείαρχου

Κατάσπαρτος ἀπὸ ἀγιώνυμα καὶ μυρίπινοα ἄνθη εἶναι ὁ μήνας Αὐγούστος. Δέν εἶναι ὁ μήνας τῶν διακοπῶν, οὔτε ἀπλῶς ὁ μήνας τῆς Παναγίας.

Βεβαίως, κυρίαρχο πρόσωπο εἶναι ἡ Παναγία μας, στήν σκέπη τῆς ὁποίας πάντοτε καταφεύγομε. Πληθώρα ἀγίων καταυγάζει κάθε ἡμέρα, ἀπὸ τὴν 1ην Αὐγούστου, ἑορτῆ τῶν ἀγίων ἑπτὰ παιδῶν Μακκαβαίων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Σολομονῆς καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Ἑλεαζάρου (166 π.Χ.) καὶ τῆς ὀσιοπαρθεμάρτυρος Ἑλένης τῆς ἐν Κυθήροις (375 μ.Χ.), μέχρι καὶ τὴν 31ην Αὐγούστου (Ἁγίας Ζώνης).

«Μικροί» καὶ «μεγάλοι» ἅγιοι καὶ «θαυματοργές» καὶ «μὴ θαυματοργές» Παναγίες!!! **Μία ὕβρις στήν Παναγία, ἡ ὁποία κατά τοὺς ἐπιτηδεῖους καὶ γιὰ οἰκονομικούς καὶ προβολῆς λόγους, εἶναι διπρόσωπη, ἄλλοῦ θαυματοργή καὶ ἄλλοῦ ὄχι.** Καὶ ὁ λαὸς νὰ παρασύρεται καὶ νὰ τρέχει στοὺς «μεγάλους» ἁγίους καὶ στίς «θαυματοργές» Παναγίες....

Ἄχ, καὶ νὰ ἔξεραν αὐτοὶ τί κακό κάνουν στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων καὶ στή δική τους, καὶ ποιά πληρωμὴ τοὺς περιμένει ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ὑποβαθμι-

λένε εἶναι μῦθος. Στ' ὄνομα τῆς Ἐπιστήμης (ταλαίπωρη Ἐπιστήμη τί σοῦ φορτώνομε) καὶ τῆς προόδου θέλομε νὰ τὰ ἀπομυθοποιήσωμε ὅλα. Νὰ τὰ ξεγυμνώσωμε δηλ. ὅλα ἀπὸ τὴν οὐσία, τὴν ἱερότητα καὶ τὴ γοητεία των γιὰ νὰ μᾶς μείνει τί; ἡ γύμνια, ἡ ἀνία, τὸ κενό, ἡ ἀπελπισία, ὁ φόβος, τὰ νακρωτικά καὶ τὰ ψυχιατρεῖα.

Σ' αὐτὸν τὸν ἀ-πάρθενο καὶ ἀ-πάνθρωπο κόσμο ἡ Ἐκκλησία μας προβάλλει καὶ πάλι τοῦτες τίς μέρες τὸ πρότυπο τῆς Παναγίας Παρθένας.

Τὸ πρότυπο ἐκεῖνο, πού ὑπῆρξε «καθαρώτατος Ναὸς» γιὰ νὰ ὑπενθυμίζει σ' ὅλους μας τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου πού ζοῦμε.

Τὸ πρότυπο ἐκεῖνο, πού ὑπῆρξε Ἁγνὴ Κόρη γιὰ νὰ θυμίζει στὰ νειάτα ὄλων τῶν ἐποχῶν, τὴν ἀγνότητα πού βαστοῦνε στὸ κορμὶ καὶ τὴν ψυχὴ των γιὰ ν' ἀναπλάθουν σὲ κάθε γενιά, παρθένα καὶ καθαρὴ τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου. Τὸ πρότυπο ἐκεῖνο, πού γέννησε τὸ Σωτῆρα τοῦ κόσμου γιὰ νὰ ὑπενθυμίζει στὴ Γυναίκα, πῶς

πρωταρχικός τῆς ρόλος εἶναι νὰ γεννᾷ καὶ νὰ ἀνατρέφει ἀνθρώπους, πού θὰ σώζουν τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴ φθορὰ τῆς πτώσης καὶ τῆς ἁμαρτίας του...

Ἐψηλὸ καὶ ἀπόλυτο φαίνεται τὸ πρότυπο τῆς Ἀεὶ Παρθένου Μαρίας. Μὰ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ κυνηγᾷ τὸ Ἀπόλυτο κι ὅταν ἀκόμη δέν τὸ φτάνει ὀλότελα, γιὰτί ἔτσι μόνο ὑψώνει τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν κόσμο πού ζεῖ.

Ἄσπιλη, Ἄχραντη, Ἁγνὴ Παρθένα, Πλατυτέρα τοῦ κόσμου.

Ἄπλωσε τὸ πέπλο τῆς Παρθενίας σου καὶ σκέπασε τὴ γύμνια τοῦ σημερινοῦ κόσμου. Σκέπασέ τον μὲ τὴ χάρη Σου καὶ μὲ τὰ χέρια καὶ τὰ ἔργα ἐκείνων, πού τιμοῦνε τὸ πρόσωπο καὶ τὸ πρότυπό Σου καὶ ταπεινὰ πασχίζουνε γιὰ νὰ γεννεῖ τοῦτο τὸ θάμα.

Ἀπὸ τὸ Βιβλίο
«Ἀπὸ τίς ἑορτές τῆς Ἐκκλησίας μας»,
 Κίσαμος, 2000

σμένους αγίους καί Παναγία μας.

Κατάσπαρτος, λοιπόν, ό μήνας Αύγουστος από Αγίους **μέ πρώτη τήν Παναγία μας**. Καί, γράφοντας για τούς Αγίους του μηνός Αύγούστου ἀγκαλιάζω όλους τούς αγίους του έτους μέ τό έρώτημα: Τί είναι ένας Άγιος; Άγιος, λοιπόν, είναι:

1. Η ζωή του Χριστού έπαναλαμβανομένη σε κάθε Άγιον.

Η επανάληψις της ζωής του Χριστού στον Άγιον. Τά βιώματα του Χριστού. Τό κήρυγμα του Χριστού. Η καρδιά του Χριστού. Τά «στίγματα του Χριστού». (Γαλατ. 6,17). Η νέκρωσις του Χριστού πάνω στον Άγιον. Τό φώς του Χριστού στον κόσμον.

2. Η παιδαγωγική της Όρθοδοξίας.

Η Όρθοδοξία, αν θέλομε νά είναι καί όρθοπραξία, διαφορετικά δέν έχει κανένα νόημα, απλώς καταντᾶ ένα διακοσμητικό στοιχείο μέ φιέστες καί παχιά λόγια, πρέπει νά είναι ποδηγέτης των πιστών. Νά μυρίζει βίον αγίων, όσίων καί μαρτύρων καί δι' αυτών νά παιδαγωγείται ό Λαός του Θεού. Είναι οί Άγιοι οί μόνοι παιδαγωγοί μας. Οί μόνοι δάσκαλοι μας στην πίστη, στην άσκησι, στην όρθοδοξία. Στην αντίστασή μας κατά των πειρασμών καί των προκλήσεων του σατανᾶ. Κατά της κενοδοξίας καί ματαιοδοξίας, καί σ' αυτόν δυστυχώς τον χῶρον της Έκκλησίας, καί της σατανικής καί σαρωτικής έκκοσμικέωσης.

3. Ίδιόμορφος Όρθόδοξος Έγκυκλοπαίδεια.

Όπως για τήν ανθρώπινη γνώση, τίς τέχνες καί

τά γράμματα υπάρχουν Λεξικά καί έγκυκλοπαίδειες, έτσι καί για τήν Όρθόδοξη γνώση καί ζωή υπάρχει μία καί μόνη έγκυκλοπαίδεια, **ή έγκυκλοπαίδεια των Αγίων.**

Στην έγκυκλοπαίδεια των αγίων (Βίοι καί Συναξάρια) βρίσκονται όλες οί λύσεις των όποιων δυσκολιών καί προβλημάτων που αντιμετώπιζει κάθε αληθινός χριστιανός. Οί άγιοι, ως χριστομίμητοι, έπήραν τίς λύσεις, τό πρότυπο καί τή δύναμη από τον Χριστόν. Ός «καλῶς άθλήσαντες καί στεφανωθέντες», μάς δείχνουν τά μέσα καί τον δρόμον νά τούς μιμηθούμε. Μας δείχνουν πώς δέν είναι δύσκολη ή χριστιανική ζωή. Πώς δέν υπάρχουν «προνομιούχοι» καί «μή προνομιούχοι» χριστιανοί, αφού ό Θεός **«πάντας ανθρώπους θέλει σωθῆναι»** (Α' Τιμόθ. 2,4) καί μέ περίσεια αγάπη καλεϊ κοντά Του τούς ταπεινούς καί καταπονεμένους νά τούς αναπαύσει: **«Δεϋτε (έλατε) πρός με πάντες οί κοπιώντες καί πεφορτισμένοι, καγώ αναπαύσω ύμάς»**. (Ματθ. 11,28). Οί Άγιοι είναι οί δάσκαλοι καί παιδαγωγοί μας. Τό στήριγμα καί ή καταφυγή μας. Είναι ή πρός Θεόν, μετά Χριστόν, καί Παναγίαν, παρρησία μας.

Άλήθεια, τί θά γινόμαστε έμεις οί ανάξιοι, όσο μεγάλοι καί «άγιοι» (!) κι αν φαντάζομε, αν δέν είχαμε τούς Αγίους; Αυτό συλλογιέται καί ό Ίερός ύμνος του Μεγάλου Αποδείπνου: **«Κύριε, εί μή τούς αγίους σου είχομεν πρεσβευτάς, καί τήν αγαθότητά σου συμπαθοῦσαν ήμίν, πώς έτολμῶμεν, Σῶτερ ύμνησαί σε;... Καδριογνώστα φείσαι των ψυχών ήμών»**.

“Είναι πολὺ κοντὰ ὁ Κύριος σὲ ὅλους ὅσοι τὸν ἐπικαλοῦνται. Ὅσοι τὸν ἐπικαλοῦνται μὲ εἰλικρίνεια καὶ ἀγνὰ ἐλατήρια”. (Ψαλμ. ρμδ' 18).

“Κάθε ἁμαρτία εἶναι φοβερή, ὅμως τίποτε δὲν εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ τὴ μνησικακία καὶ τὴν πλεονεξία”. (Εὐσέβιος).

“Ἀναθέστε ὅλα τὰ προβλήματα σας στὸν Θεό... Μὴν κάνετε τίποτε πὸ νὰ ἀποβλέπει στὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ μόνον ὅ,τι εἶναι εὐάρεστο στὸ Θεό”. (Άγ. Ἰωάν. Χρυσόστομος).

“Πρέπει κανεῖς νὰ φροντίζει νὰ μένει μαζί ἢ τουλάχιστο νὰ συνομιλεῖ συχνὰ μὲ ἀνθρώπους πὸν ἔχουν πνευματικὴ γνώση”. (Άγ. Μάρκος ὁ Ἀσκητής).

“Πέφτουμε σὲ μεγάλες ἁμαρτίες, γιατί δὲν φροντίσαμε ὅσο πρέπει, γιὰ νὰ κόψουμε τὰ μικρότερα ἐλαττώματά μας”. (Άγ. Ἰωάν. Χρυσόστομος).

Ὀδοιπορικό στην Ἁγία Γῆ

Νωπές οἱ μνήμες καὶ ζωηρές οἱ ἀναμνήσεις μένουν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε θὰ παραμείνουν σὲ ὅλους ἐμᾶς, τοὺς ἑκατὸ περίπου προσκυνητὲς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ. κ. Ἀμφιλόχιο, ἀπὸ τὸ πρόσφατο προσκύνημά μας στὰ θεοβάδιστα μέρη καὶ τὰ ἱερά προσκυνήματα τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ.

Ἄν κάθε συνειδητὸς Ὁρθόδοξος Χριστιανὸς ποθεῖ καὶ τρέχει νὰ ἐπισκεφτεῖ ναοὺς καὶ μοναστήρια, σπήλαια καὶ ἀσκηταριά, τάφους καὶ λείψανα μαρτύρων καὶ ἡρώων τῆς πίστεως, ἡ ψυχὴ του ἀναμφίβολα φλέγεται ἀπὸ τὸν πόθο νὰ μεταβεῖ στὰ μέρη τὰ πανάγια καὶ νὰ προσπέσει εὐλαβικὰ ἐκεῖ ὅπου γεννήθηκε, βάδισε, δίδαξε, θαυματούργησε ἀλλὰ καὶ θυσιάστηκε ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας, ὁ Κύριος καὶ Θεὸς μας.

Μία ἱερὴ φλόγα ἔκαιγε καὶ τὴν δική μας τὴν καρδιά γιὰ τὴν πραγμάτωση τῆς εὐλογημένης αὐτῆς ἱεραποδημίας. Καὶ ἡ πολυπόθητη ἡμέρα ἦρθε. Σάββατο, 4 Ἰουλίου, συγκεντρωθήκαμε νωρὶς τὸ πρῶτὸ στὴν αὐλὴ τῆς Μητροπόλεως μας γιὰ νὰ μᾶς παραλάβουν τὰ λεωφορεῖα, νὰ μᾶς μεταφέρουν στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Ἡρακλείου ἀπ' ὅπου μὲ εἰδικὴ πτήση τῶν

*Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ.
Ἐμμανουὴλ Μπαριωτάκη
Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπου Δυτ. Κισιάμου*

Ἰσραηλινῶν ἀερογραμμῶν θὰ ταξιδεύαμε γιὰ τὸ Τέλ Ἀβίβ, τὴν πρωτεύουσα τοῦ Ἰσραήλ.

Ὅλων τὰ πρόσωπα ἄστραφταν. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνηση ἦταν ἔκδηλη. Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ εὐχὴ ἦταν στὰ χεῖλη ὄλων. «*Κύριε! Ἐσύ πού μᾶς ἀξίωσες νὰ φθάσουμε στὴν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς ἱεραποδημίας, ἀξίωσε σ' αὐτὴν κάθε ἓνα ἀπὸ ἐμᾶς νὰ ὠφεληθεῖ, νὰ διορθώσῃ, νὰ ἀγιάσῃ τὸν ἑαυτό του καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ καινούριος, δυνατὸς καὶ ἀνανεωμένος, ὅπως τὸ Ἅγιο θέλημά Σου ὀρίζει. Ἀμήν.*»

Ὁ καιρὸς θαυμάσιος, ἡ ἡμέρα ζεστὴ καὶ ἠλιόλουστη, τὸ ταξίδι ἄνετο καὶ εὐχάριστο. Νωρὶς τὸ μεσημέρι φθάσαμε στὸν ἀερολιμένα τοῦ Ἰσραήλ καὶ τὸ προσκύνημά μας, σὺν Θεῷ, ἄρχισε.

Ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου στὴν Λύδα, ἦταν ὁ πρῶτος σταθμὸς τῆς ἱερῆς αὐτῆς πορείας. Ὅλοι μὲ εὐλάβεια τὸν προσκυνήσαμε καὶ ἐναποθέσαμε στὸν μεγάλο μάρτυρα τοῦ Χρι-

στοῦ, τόν σεβασμό τῆς ψυχῆς μας.

Δεύτερος σταθμὸς μας ἦταν ἡ Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Σταυροῦ, ἡ ὁποία κτίστηκε στὸ σημεῖο ὅπου ὁ Λῶτ, κατ' ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, φύτεψε τὸ τριμερὲς ξύλο, «δένδρο», ἀπὸ τὸ ὁποῖο οἱ Ἑβραῖοι κατασκεύασαν τὸν Τίμιο Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς πρώτης ἐκείνης ἡμέρας ζήσαμε τὶς ἀγιότερες καὶ εὐτυχέστερες ὥρες καὶ στιγμὲς τῆς ζωῆς μας, ὅταν βρεθήκαμε στὸν Πανίερο Ναὸ τῆς Ἀναστάσεως, τὸ κέντρο τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς γῆς καὶ εὐλαβικὰ προσπέσαμε καὶ προσκυνήσαμε τὸν Πανάγιο Τάφο τοῦ Κυρίου, τὸν φρικτὸ Γολγοθᾶ καὶ τὴν Ἁγία Ἀποκαθήλωση, σημεῖα στὰ ὁποῖα πραγματώθηκε τὸ μέγα μυστήριον τῆς Σταυρικῆς Του θυσίας, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Δὲν πιστεύω ὅτι ὑπάρχει χριστιανικὴ ψυχὴ, ἡ ὁποία ἀτενίζοντας τὸν ἐσταυρωμένο Λυτρωτὴ παραμένει ἀσυγκίνητη. Μόνο ἡ θεὰ καὶ τὸ μεγαλεῖο τῶν ἱερῶν ἐκείνων τόπων καὶ προσκυνημάτων προκαλοῦν ψυχικὴ ἀλλοίωση, πνευματικὴ ἀνάταση, ἱκανοποίηση, χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση. Ἄφθονα δάκρυα ἔρρεαν ἀπὸ τὰ μάτια ὄλων μας καθὼς νιώσαμε τὴν ψυχὴ μας νὰ πλημμυρίζει ἀπὸ ἱερὰ συναισθήματα καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρὸς τὸν ἐσταυρωμένο Σωτῆρα ἦταν ἀπέραντη καὶ ἀτελείωτη.

Τὴν ἐπομένη ἡμέρα, Κυριακὴ, τελέσαμε τὴν θεία λειτουργία στὴ Γεσθημανή, πάνω στὸν πανίερο καὶ πάνσεπτο τάφο τῆς Παναγίας μας, μὲ προεξάρχοντες τὸν Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπο Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχο καὶ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας.

Ὅλων οἱ καρδιὲς σκίρτησαν ἀπὸ συγκίνηση, ὅταν βρεθήκαμε μπροστὰ στὸ Θεομητορικὸ μνήμα, ὅπου κατὰ τὴν κοίμησίν Της ἐναποτέθηκε τὸ πανάχραντο σῶμα τῆς Θεοτόκου, τῆς γλυκιᾶς μάνας τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ

τῶν ἀνθρώπων, γιὰ νὰ ἀναληφθεῖ μετὰ ἀπὸ λίγο μὲ τὸ σῶμα Της αὐτὸ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, νὰ χαίρεται στὰ δεξιὰ τοῦ Υἱοῦ τῆς καὶ νὰ πρεσβεύει ἀενάως ὑπὲρ τοῦ κόσμου παντός.

Μετὰ τὴ θεία Λειτουργία ἐπισκεφτήκαμε τὸν κήπο τῆς Γεσθημανῆ, μέσα στὸν ὁποῖο ἔγινε ἡ προδοσία τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸν Ἰούδα, καθὼς καὶ ἡ σύλληψή Του ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες. Ἐκεῖ ἦρθαν στὴ σκέψη μας οἱ στιγμὲς τῆς ἀγωνίας, τῆς θλίψης καὶ τοῦ ψυχικοῦ πόνου τοῦ Θεανθρώπου, ὅταν ἄκουγε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μαθητῆ Του τὸ, «χαῖρε Ραβὶ» καὶ τοῦ ἔδιδε τὸ φιλὶ τῆς προδοσίας.

Ἐπόμενος σταθμὸς μας ἦταν τὸ, πλησίον τῆς Γεσθημανῆς, σημεῖο τοῦ λιθοβολισμοῦ τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ὅπου εὐρίσκεται

ὁ τάφος του καὶ ὁ ναὸς του, πού μὲ κατάνυξη προσκυνήσαμε.

Κατὰ τὴν διδρομὴ γιὰ τὴν πόλη τῆς Βηθλεὲμ, πάντα μέσα σὲ Παλαιστινιακὰ ἐδάφη καὶ στὴν καρδιὰ τῆς ἐρήμου τοῦ Ἰορδάνη, ἐπισκεφτήκαμε τὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ ὁσίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, τὸν τάφο του καὶ τὴν

λάρνακα μὲ τὸ ἀδιάφθορο ἱερὸ Λείψανό του. Ὅλοι θαυμάσαμε τὴν σκληρότητα τοῦ σεληνιακοῦ αὐτοῦ τοπίου, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπομονὴ τῶν πατέρων πού ἐνασκοῦνται σ' αὐτὴν. Ἡ Μονὴ ἦταν καὶ παραμένει ἄβατη γιὰ τὸ γυναικεῖο φύλο, ἀλλὰ πολὺ φιλόξενη καὶ φιλόνητο, ἀφοῦ προσεύχεται καὶ εὐχεται γιὰ τὴ σωτηρία ὄλων. Ἀκόμα ἐπισκεφτήκαμε καὶ προσκυνήσαμε τοὺς τάφους καὶ τὰ μέρη ὅπου ἀγωνίσθηκαν καὶ ἀσκήτευσαν ὁ Ἅγιος Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης καὶ ὁ ὁσιος Γεράσιμος ὁ Ἰορδανίτης καὶ πλῆθος ἄλλοι ἀσκητές.

Μεγάλῃ ἦταν ἡ χαρὰ μας, ὅταν, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Βηθλεὲμ, ἐπισκεφθήκαμε τὰ ἱερὰ σπήλαια τῆς γέννησης καὶ ἐνανθρώπισης τοῦ Κυρίου μας. Ἱερὰ αἰσθήματα κατέλαβαν τὴν καρδιά μας, ἀναλογιζόμενοι τὴν ἄφατη τα-

πείνωση και την πολλή αγαθότητα του Κυρίου, την απέραντη αγάπη Του προς τον άνθρωπο, «καθώς, Θεός ών έπτώχευσε δι' ήμās, ίνα τή εκείνου πτωχεία ήμείς πλουτίσωμεν». Με πολλή ευλάβεια προσκυνήσαμε τον τόπο της θείας γέννησης, αλλά και το χώρο όπου εύρίσκονται τα λείψανα των 14ων χιλιάδων νηπίων, τα όποια ο άσεβής Ηρώδης κατέσφαξε. Έπισκεπτόμενοι το χωριό και τους τάφους των αγαθών ποιμένων που πρώτοι αντίκρισαν τον «νήπιον Θεόν», έπιστρέψαμε στην Ίερουσαλήμ κατασυγκινημένοι.

Την επόμενη ήμέρα έπισκεφθήκαμε το Πατριαρχείο Ίεροσολύμων, όπου σε κλίμα έγκάρδιο και ευφρόσυνο ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας μαζί με όλους τους προσκυνητές συναντήσαμε τον Μακαριώτατο και Θειώτατο Πατριάρχη της Άγίας Πόλεως κ.κ Θεόφιλο Γ'. Άνθρωπο ήρεμο, μελίχιο, χαρούμενο, με ψυχή πλούσια από αγάπη Χριστού και καλοσύνη. Μετά τον πατρικό χαιρετισμό του και την Πατριαρχική εύλογία του, έγινε ή ανταλλαγή δώρων. Ο Μητροπολίτης μας πρόσφερε σ' αυτόν άρχιερατικό Έγκόλπιο, κι εκείνος στον Μητροπολίτη μας Έγκόλπιο και Σταυρό, καθώς και σε όλους έμάς άναμνηστικά δώρα.

Μιά άλλη πηγή χαράς και ψυχικής αγαλλιάσεως ήταν το θεοβάδιστο όρος του Σινά. Μετά από ταξίδι όκτώ ώρων στην άχανή έρημο της Αιγύπτου, στην όποια ο Μωυσής περιπλανήθηκε σαράντα χρόνια με τον λαό του Ίσραήλ πηγαίνοντας για την Χαναάν, τή «γή της έπαγγελίας», φθάσαμε στο παλαίφατο ιστορικό μοναστήρι του Σινά ή της Άγίας Αϊκατερίνης, όπως λέγεται. Έκει θησαυρίζεται το ιερό λείψανο της Άγίας, μαζί με άμπολλους θησαυρούς και ιερά κειμήλια της Όρθοδοξίας μας. Μέσα στην ιερά Μονή σώζεται και παραμένει ζωντανή μέχρι σήμερα ή Άγία Βάτος, την όποια ο θεόπτης Μωυσής είδε φλεγόμενη και μη καιομένη, σύμβολο της Ύπεραγίας Θεοτόκου, ή όποια δέχθηκε το πύρ της Θεότητος στα σπλάχνα Της χωρίς να φθαρεί και να ύποστει την παραμικρή αλλοίωση.

Πάνω από τή Μονή και σε άπόσταση τεσσάρων ώρων με τά πόδια εύρίσκεται ή Άγία Κορυφή, στην όποια κάλεσε ο Θεός το Μωυσή για να του παραδώσει τον δεκάλογο με τις έντολές Του. Μετά την νυχτερινή Θεία

Λειτουργία στο Καθολικό της Μονής και την σχετική φιλοξενία, έπιστρέψαμε στα Ίεροσόλυμα με πλούσια ιερά συναισθήματα.

Μεγάλη πνευματική πανδαισία μάς επεφύλαξε και ή επόμενη ήμέρα. Θεοβάδιστοι τόποι, όπως το όρος Θαβώρ στο όποιο ο Κύριος Μεταμορφώθηκε, ή Κανά στην όποια έκανε το πρώτο του θαύμα, ή Ναζαρέτ όπου το σπίτι του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, ή πανέμορφη λίμνη της Τιβεριάδας που στίς άκτές της ο Κύριος κάλεσε τους μαθητές Του, ή Βηθανία, ή Ίεριχώ και το Σαραντάριο Όρος ή Όρος των πειρασμών, ήταν μερικά από τα μέρη έπισκέψεώς μας την ήμέρα αυτή.

Στιγμές άφατης χαράς και ψυχικού μεγαλείου νοιώσαμε όταν βρεθήκαμε, και συμβολικά βαπτιστήκαμε στα ρεύματα του Ίορδάνη ποταμού, στον όποιο και ο Κύριος βαπτίστηκε από τον Πρόδρομο Ίωάννη, δίνοντας σε μάς τον τύπον της δι' ύδατος και πνεύματος άναγεννήσεως. Μετά τον άγιασμό που ο Σεβασμιώτατος τέλεσε και ψάλλοντας το «έν Ίορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε», λουσθήκαμε στα θεία νάματα και άπολαύσαμε πλούσια την χάρη και εύλογία του.

Το βράδυ της ίδιας ήμέρας, μετά το μεσονύχτιο μεταβήκαμε στον Πανίερο Ναό της Άναστάσεως, όπου τελέσθηκε από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας και το Μητροπολίτη Άβήλων κ. Δωρόθεο ή θεία Λειτουργία πάνω στον Πανάγιο Τάφο. Άν κάθε λειτουργία, ως ιερό μυστήριο, έχει την δύναμη να αλλοιώνει την ψυχή του ανθρώπου και να άναπλάθει τή ζωή του, εκείνη ήταν κάτι το μοναδικό. Έκδηλη ή ιερά κατάνυξη και ή συντριβή στην ψυχή και τα πρόσωπα όλων μας, άφου όλο το μεγαλείο του θείου δράματος, αλλά και της θείας του Κυρίου συγκατάβασης έκδιπλώθηκε μπροστά μας.

Μετά τή Θεία Κοινωνία του Σώματος και Αϊματος του Κυρίου και άποχαιρετώντας τον πανίερο εκείνο Ναό, δώσαμε ύπόσχεση να φυλάξουμε βαθεία στην ψυχή μας τις πλούσιες άναμνήσεις και την μεγάλη εύλογία των ήμερών και να επαναλάβομε την ιεραποδημία αυτή έν καιρώ ευθέτω, πάντα με την χάρη Του και την δωρεά Του.

«Ψάχνω νά τή βρω»

Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτ. Εὐαγγέλου Παχυγιαννάκη
Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπου Ἱ.Μ. Πέτρας & Χερρονήσου

Ἡ φιλοσοφία τῶν διακοπῶν, γιὰ τὸν σημερινὸ ἄνθρωπο, περικλείεται σ' αὐτὴ τὴ λιτὴ φράση: «ψάχνω νά τή βρω»! Συναντηθήκαμε μὲ ἕνα παλιὸ φίλο, τυχαῖα. Φοροῦσε ἕνα κοντὸ παντελόνι ὡς τὰ γόνατα, μὲ κάτι σαγιονάρες κρεμασμένες στὴ ζώνη - δυσκολεύτηκα νά τὸν γνωρίσω - κι ὅταν τὸν ρώτησα πῶς ἀπὸ δῶ καὶ κατὰ ποῦ, μοῦ ἀπάντησε μὲ καταπληκτικὴ ἐτοιμότητα:

- «Καλοκαίρι εἶναι, διακοπὲς ἔχομε, ψάχνω νά τή βρω».

- Μόνος, τὸν ρώτησα; Naί, μοῦ λέει, ἡ κερά (δηλαδὴ ἡ γυναίκα του) πάει ἀλλοῦ νά τή βρεῖ. Παίρνω τηλέφωνο ἕναν ἄλλο, μοῦ λέει ὅτι δὲν μπορεῖ νά μὲ ἐξυπηρετήσῃ, ἐπειδὴ ἐτοιμάζεται γιὰ διακοπὲς σ' ἕνα διπλανὸ νησί μὲ τὴ γυναίκα του, ποῦ πάνε «νά τή βροῦνε». Τὰ παιδιὰ θὰ πάνε «νά τή βροῦνε» ἀλλοῦ!

Τί, στὴν εὐχή, σκέφτηκα, χάσανε καὶ πάνε νά βροῦνε, μικροὶ μεγάλοι! Τὸ βασάνισα περισσότερο καὶ νομίζω πῶς κάτι πραγματικὰ σημαντικὸ χάσανε καὶ ψάχνουν νά τὸ βροῦν οἱ ἄνθρωποι. Γιατί μὲ αὐτὴ τὴν ἀφηρημένη ἀπάντηση, ὅλοι προσδιορίζουν κάτι, ποῦ ἐκφράζει μέσα στὴν ἀοριστία του μίαν συγκεκριμένη πραγματικότητα. Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας ἔχει χάσει πολλὰ καὶ σημαντικὰ πράγματα, τὴν ἐντιμότητα, τὴν ἀνθρωπιά, τὴ συνέπεια, τὸ φιλότιμο, μὰ προπαντὸς ἔχασε - χάνει κάθε μέρα - τὴν ψυχὴ του. Καὶ αὐτὴν ψάχνει νά βρεῖ.

Ὁ πρῶτος λόγος, ποῦ καθιερώθηκαν οἱ διακοπὲς καὶ οἱ ἄδειες τῶν ἐργαζομένων σὲ ὅλο τὸν κόσμο, εἶναι ὅτι, σ' αὐτὸ τὸ

μικρὸ διάλειμμα τῶν διακοπῶν, ὁ ἐργαζόμενος μπορεῖ νά ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ρουτίνα, τὸν σκληρὸ ἀγῶνα τῆς καθημερινῆς βιοπάλης, γιὰ νά ἐπανέλθει ξαναοιωμένος στὴν ἐργασία του, ποῦ δὲν τὴν ἐκλαμβάνει ὡς δουλειά. Δυστυχῶς σήμερα ἡ ἐργασία, μὲ τὸ ἄγχος, τὴν τρεχάλα καὶ τὰ ἀπρόβλεπτά της ἔχει καταντήσῃ «δουλειά», ποῦ στὴ συνέχεια προσφέρει νευρικήτητα, ἀγωνία καὶ ἄγχος. Ἐνῶ ἡ ἐργασία, ποῦ ἔχει ὡς κύριο χαρακτηριστικὸ τὴ χαρὰ, προσφέρεται μὲ κέφι καὶ δημιουργεῖ εὐχάριστη ἐπικοινωνία προσώπων. Αὐτὴ ἡ ἀνάπαυλα τῶν διακοπῶν, ὅταν γίνεται μέσα σὲ σωστὸ πλαίσιο, ἀποβαίνει πηγὴ δυνάμεως καὶ ἀνανεώσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ. Κυρίως καταλαγιάζει καὶ ἡρεμεῖ, βρίσκει τὴν ταραγμένη καὶ ἀνήσυχη ψυχὴ του.

Ἐπιπλέον, ὅμως καὶ ἡ περίπτωση νά μὴ τὴν βρεῖ. Ἀντίθετα, νά ἐπαυξήσῃ τὸ ἄγχος καὶ νά προσθέσῃ καινούργιες σκοτούρες κι ἀντὶ νά ἡρεμίσει καὶ νά βρεῖ τὸν πραγματικὸ του ἑαυτό, νά τὸν χάσει ὁλότελα καὶ νά βάλλῃ σὲ νέες περιπέτειες τὴν ψυχὴ του. Πόσοι ἄνθρωποι καὶ πόσες οἰκογένειες δὲν ἐκτροχιάζονται κυριολεκτικὰ κατὰ τὸν καιρὸ τῶν διακοπῶν! Γιατί τοὺς προσφέρεται ὁ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐκμεταλλεύονται ὄχι γιὰ ξεκούραση, ἀλλὰ ὠθούμενοι ἀπὸ τὴν ἐλευθεριότητα ποῦ τοὺς παρέχει τὸ ὀρμέφυτο τῆς ἀνθρώπινης φύσης γιὰ περιπέτειες καὶ ἢ τεμπελιά ποῦ συνεπικουρεῖ, παρασύρονται σὲ ὑπόπτες συμπεριφορές. Συνάπτουν ἐπικίνδυνες σχέσεις καὶ ἐνδίδουν σὲ πειρασμοὺς καὶ ἀδυναμίες τῆς

στιγμῆς.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος παρασυρθεῖ, ἐλαυνόμενος ἀπὸ τὰ ἔνστικτα καὶ μόνο, σὲ τέτοιες καταστάσεις καὶ λερώνει ἀπρόσεκτα καὶ τὸ σῶμα του καὶ τὸν ἐσωτερικὸ του κόσμο, τότε ὄχι μόνο δὲν βρίσκει τὴν ψυχὴ του, γιὰ τὴν ὁποία ἤθελε νά πάει διακοπὲς, ἀλλὰ τὴ χάνει ἐντελῶς. Εἶναι ἡ κατηγορία τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, ποῦ δὲν ἔχουν κατανοήσῃ τὸ ἀληθινὸ νόημα τῶν διακοπῶν καὶ μπερδεύουν τὴν χαρὰ μὲ τὴν ξέφρενη ζωὴ, τὴ χαλάρωση μὲ τὴν ἀδιαντροπία καὶ ἐκλαμβάνουν τὴν περίοδο τῶν διακοπῶν ὡς περίοδο ποῦ συγχωροῦνται ὅλα. Πόσα ἀνδρῶνα δὲν γύρισαν ἀπὸ τὶς διακοπὲς μὲ γκρίνιες καὶ πόσα δὲν πῆραν τὸ δρόμο γιὰ διαζύγιο. Πόσα ἄτομα δὲν στιγματίστηκαν, πόσα λεφτὰ δὲν σπαταλήθηκαν, πόσες ψυχὲς δὲν τσακίστηκαν στὰ βράχια κάποιας ἀκρογιαλίας καὶ χάθηκαν στὸ πέλαγος τῆς καταστροφῆς!

Χρειάζεται μεγάλη προσοχή γιὰ τὸ ποῦ θὰ ἐπιλέξει κανεὶς νά περάσῃ τὶς διακοπὲς του, μὲ τὴ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιὰ του. Νά παίξουν ὅλοι μαζὶ καὶ νά χαροῦν τὴ φύση, νά ἀνταλλάξουν σκέψεις καὶ νά χαροῦν τὸ πνεῦμα τους καὶ προπαντὸς μέσα σ' αὐτὴ τὴν ὁμορφιά τῆς συντροφικότητας μὲ τὴ φύση καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ἀγαπημένα, νά βροῦν καὶ νά χαροῦν τὴν ψυχὴ τους. □

Μορφές πού σημάδεψαν τὸν τόπο

Τῆς κ. Εὐτυχίας Δεωσοτάκη-Πευκιανάκη,
Φιλολόγῃς

Τὴν Κυριακὴ ἦταν ἡ Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Εἰρηναίου, Ἐπισκόπου Λουγδούνων (Λυών). Γνωστὴ ἑορτὴ γιὰ τὴν Κίσαμο καὶ κυρίως γιὰ τοὺς παλιότερους ἀνθρώπους τῆς, καθὼς ἦταν γιορτὴ τοῦ πρώην Ἐπισκόπου τῆς, Γέροντος Εἰρηναίου καὶ κόσμος πολὺς, ἀπὸ τὶς δύο Ἐπαρχίες καὶ ἀπὸ ἀλλοῦ, ἔφτανε γιὰ νὰ τοῦ εὐχηθεῖ καὶ νὰ πάρει εὐχὴ.

Ὁ Γέρων Εἰρηναῖος σὲ βαθὺ γῆρας πλέον, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, εἶναι Ἰδέα, Φῶς, ὅπως πάντα ἀνέδιδε φῶς γιὰ νὰ φωτίσει ἀνθρώπους καὶ τόπους, γιὰ νὰ σὲ ὀδηγήσει μὲ ἓνα μαγικὸ τρόπο στὸ Θεό.

Βρέθηκα στὴν ἐκκλησίᾳ, διαβάστηκε μίᾳ εὐχὴ ὑπὲρ ὑγείας αὐτοῦ. Ἦρθαν στὸ νοῦ μου ἀναμνήσεις πού ἄφησε ἡ ἀρχιερατεία του καὶ ἡ διδασκαλία του στὸν τόπο, μίᾳ στενῇ γειτονίᾳ σαράντα καὶ πλέον ἐτῶν καὶ ἡ συνεργασία μας στὸ σχολεῖο. Ὁ Εἰρηναῖος, δάσκαλος κι αὐτός, ἀγαποῦσε τοὺς δασκάλους καὶ κατανοοῦσε τὸ δύσκολο ἔργο τους.

Μικρὰ περιστατικὰ καὶ ἀπλὲς κουβέντες του θὰ καταθέσω, πού εἶχα τὴν τύχη νὰ ζήσω καὶ νὰ ἀκούσω καὶ πού ἦταν μεγάλα μηνύματα στήριξης ζωῆς. Ὁ Μεγάλος Δεσπότης, ὅσο ἦταν θαυμαστής τῶν μεγάλων καὶ ἱερῶν πραγμάτων καὶ ἤθελε νὰ σὲ παρασύρει σὲ αὐτά, ἄλλο τόσο ἤξερε νὰ χαμηλώνει καὶ νὰ ἀξιολογεῖ τὸ ἐλάχιστο, νὰ ἀκούει, νὰ κατανοεῖ, καὶ νὰ συγχωρεῖ. Μοῦ ἔλεγε ἡ Ἐλισάβετ, ἡ Γερμανίδα πού ἐρχόταν συχνὰ στὴ Μητρόπολη, *«Αὐτός ὁ beshop (δεσπότης) ἔχει ἓνα πολὺ μεγάλο αὐτί καὶ ἀκούει ὅλους»*.

«Καλύτερα νὰ ξεκινοῦμε παιδί μου μὲ θετικὴ ἀποψη γιὰ τὸν ἄλλο καὶ καλύτερα νὰ μᾶς διαψεύσει αὐτός, παρά νὰ διαψευστοῦμε ἐμεῖς», ἔλεγε.

Συνομιλοῦσαμε μίᾳ μέρᾳ στὸ δρόμο. Ξάφνου περνᾷ μπροστὰ μας ἓνας

νέος ἔφηβος μὲ τὴ μηχανή του, κάνει μίᾳ σουζά, ἀγνοώντας πρόσωπα καὶ ὀχήματα. Ὁ Δεσπότης σηκώνει τὸ χέρι τὸν χαιρετᾷ καὶ συνεχίζοντας τὴν κουβέντα μας μοῦ λέει: *«Βλέπεις παιδί μου αὐτός εἶναι κι αὐτονοῦ ὁ χαιρετισμός του... μόνο νὰ μὴ παθαίνουν κακὸ μὲ τὶς νεανικὲς τρέλες τους...»*.

Μεγάλη γιορτὴ στὴν Εὐαγγελίστρια. Πολὺς κόσμος, ἐπίσημοι καὶ μὴ. Ὁ Γέρων δεσπότης μοιράζει τὸ ἀντίδωρο, πλησιάζω καὶ τείνω τὸ χέρι. Ἀντὶ τὸ «εὐλογία κυρίου»... μοῦ ψιθυρίζει: *«Παιδί μου, ἡ κοπέλα ἡ Ἀλβανίδα ἔχει πρόβλημα στὸ σχολεῖο, φρόντισέ το...»*. Συχνὰ περνοῦσε ὅλη τὴν ἡμέρα του σὲ κάποιο σχολεῖο, Γυμνάσιο ἢ Λύκειο. Μπαινόβγαινε κανονικὰ στὴν τάξη, ἔκανε τὴ διδασκαλία του καὶ βγαίνοντας μᾶς ἔλεγε ἀστειευόμενος: «ἐγὼ τώρα σὲ ποιὸ βιβλίο θὰ ὑπογράψω». Τελειώνοντας ἔλεγε σὲ καθηγητὲς καὶ μαθητὲς: *«ἐγὼ ἔρχομαι στὸ σπίτι σας νὰ ἔρχεστε κι' ἐσεῖς στὸ δικό μας ἅμα λειτουργοῦμε»*. Καλοῦσε τὰ παιδιὰ νὰ μάθουν, νὰ ἀκοῦνε, κάποιες ὥρες νὰ ἡρεμοῦν καὶ τοὺς ἔλεγε πὼς τὸ διάβασμα ἑνὸς καλοῦ ἀναγνώσματος εἶναι σὰν μίᾳ προσευχῇ.

Μικρὸς ὁ τόπος μας, ἔκανε ὅ,τιμποροῦσε γιὰ νὰ τὸν ἀναδειξοῖ καὶ νὰ ἀνεβάσει τοὺς ἀνθρώπους του σὲ ὅλη τὴ δεκαετία τοῦ '60. Θυμᾶμαι στὴν ἐπίσκεψη ἑνὸς Ὑπουργοῦ, τὴν προσφώνηση καὶ τὴν παράκλησή του: *«Κύριε Ὑπουργέ ἐπειδὴ εἴμαστε στὴ Δύση μὴ μᾶς ἀφήσετε νὰ δύσομε»*.

Ὅταν ἤθελε νὰ ὑλοποιήσῃ μίᾳ καινούργια ἰδέα, καλοῦσε τοὺς ἀνθρώπους τῆς τοπικῆς κοινωνίας, ἄρχοντες καὶ μὴ, ἐξέθετε τὴ γνώμη του, ἄκουγε ἀπόψεις καὶ ζητοῦσε βοήθεια γιὰ τὴν ὑλοποίηση τῆς καινούργιας ἰδέας. Πάντα καλοῦσε καὶ τοὺς φοιτητὲς καὶ τὰ παιδιὰ τῶν δύο μεγαλύτερων τάξεων τοῦ Λυκείου. Ἔτσι

Ὁ Γέρων Εἰρηναῖος σὲ βαθὺ γῆρας πλέον, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, εἶναι Ἰδέα, Φῶς, ὅπως πάντα ἀνέδιδε φῶς γιὰ νὰ φωτίσει ἀνθρώπους καὶ τόπους, γιὰ νὰ σὲ ὀδηγήσει μὲ ἓνα μαγικὸ τρόπο στὸ Θεό.

θυμᾶμαι σὲ μία τέτοια συγκέντρωση μᾶς εἶπε: *«Ξέρετε σὲ ἄλλα μέρη στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Εὐρώπη διοργανώνουν μία φορὰ τὸ χρόνο μία σειρά ἐορτῶν, κάποιον φεστιβάλ μὲ πνευματικές καὶ ψυχαγωγικές ἐκδηλώσεις. Θὰ μπορούσαμε κι ἐμεῖς ἐδῶ στὴν Κίσαμο νὰ ὀργανώσουμε τέτοιες ἐκδηλώσεις, νὰ ἀναδείξουμε τὴν τοπική μας ἱστορία καὶ παράδοση, τὰ προϊόντα μας».*

«Παιδιά μου κάθε ἐκδήλωση ὅμως πρέπει νὰ ἔχει καὶ πνευματικὸ καὶ ψυχαγωγικὸ μέρος. Οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἀκονίζονται καὶ τὸ μυαλό τους, ὄχι μόνο τὰ δόντια στὸ φαΐ καὶ τὰ πόδια στὸ χορὸ».

Ἦταν ἡ ἰδέα γιὰ νὰ θεοπιστοῦν τὰ **“Γραμπούσια”** καὶ νὰ ἀναδειχθεῖ ἡ τοπικὴ ἱστορία. Ξεκινούσαν μὲ ἕνα βυζαντινὸ ἐσπερινὸ μὲ ἱερεῖς ὅλης τῆς ἐπαρχίας στὴν πλατεία τοῦ Μιχαήλ Ἀρχαγγέλου, ἀκολουθοῦσαν ἀναπαραστάσεις ἱστορικές, φιλοξενία συνεδρίων καὶ τελείωναν μὲ τὴν Γιορτὴ τοῦ Κρασιοῦ. Ἰδιαίτερα κάλεσε τὶς γυναῖκες τῶν τοπικῶν συλλόγων γιὰ συμμετοχὴ: *«Ξέρω ὅτι φτιάχνετε ὄμορφα πράγματα μὲ τὸ βελόνη καὶ τὸν ἀργαλιὸ σας, γιατί νὰ μὴν τὰ δείξετε στὸν κόσμο καὶ στοὺς ξένους μας;»* καὶ ὑλοποιεῖται ἡ ἰδέα καὶ καθιερώνεται ἡ ἔκθεση ἐργοχειρῶν. Καὶ θαύμασαν οἱ Εὐρωπαῖοι ἐπισκέπτες καὶ τοῦ εἶπαν αὐτὸ πού συχνὰ ἐπαναλάμβανε: *«ξέραμε ὅτι ἔχετε σπουδαίους ἄνδρες, ἀλλὰ τώρα βλέπομε ὅτι ἔχετε καὶ σπουδαῖες γυναῖκες».*

Βρέθηκα καλεσμένη στὴ βάφτιση μίας μικρῆς, πού τὸ μυστήριό τελέστηκε ἀπὸ τὸ Δεσπότη Εἰρηναῖο. Στὸ τέλος τὴν πῆρε, τὴ σήκωσε ψηλά, ὕστερα τὴν ἔβαλε στὸ ἱερό. Κάποιοι ψιθύρισαν ὅτι εἶναι κορίτσι. Καὶ ἀπάντησε: *«Γι’ αὐτὸ ἀκριβῶς τὴν ἔβαλα κι ἐγὼ στὸ ἱερό, γιατί ἔχει μεγάλο καὶ σπουδαῖο ρόλο μπροστά της».* Ἄποψη καὶ πιστεύω μου πάντα, ὅτι κάθε γυναῖκα μητέρα εἶναι παρθένα καθαγιασμένη.

Ἀξίζει νὰ ἀναφερθεῖ ὁ τρόπος πού σὲ ἄλλη συγκέντρωση τῆς τοπικῆς κοινωνίας παρουσίασε τὴν ἀπόφαση νὰ στηριζοῦν τοὺς ἀνθρώ-

πους πού εἶχαν τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὴν ANEK. Θυμᾶμαι ξεκίνησε ἔτσι: *«Κάποια μέρα ὁ πατέρας μου ἤθελε νὰ πουλήσει ἕνα γουρουνάκι γιὰ σφάξιμο καὶ ἔπρεπε νὰ πάει ἀπὸ τὸ χωριὸ μας στὰ Χανιά. Ἕνας χωριανὸς τοῦ ὄμως τοῦ λέει: «Γιωργάκη, ἀπὸ πούλεῖ στὴν πόρτα του, πουλεῖ στὴ Βενετία». Θὰ βροῦμε ἐδῶ στὸ χωριὸ μας πελάτες πρῶτα καὶ θὰ τὸ σφάζουμε ἐδῶ», καὶ ἔτσι κι ἔγινε. Καὶ σκέφτηκα καὶ ἐγώ. Γιατί νὰ ζητοῦμε ἀπὸ ἄλλους πλοῖα καὶ νὰ μὴν ἀποκτήσουμε ὅλοι μαζί βοηθώντας τὰ δικά μας;». Νὰ ἦταν συμβολικὴ ἡ παροιμία; Ὁ στόλος τῆς ANEK ἀρμενίζει ὡς τὴ Βενετία.*

Κάθε καλοκαίρι, κυρίως τὸν Αὐγουστο, κατασκηνώσεις μὲ παιδιά ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο φιλοξενούνταν στὰ Οἰκοτροφεῖα τῆς Μητροπόλεως. Ὁ Δεσπότης καλοῦσε καὶ ἐμᾶς τὰ ντόπια παιδιά γιὰ νὰ γνωριζόμαστε μὲ τὰ ξένα καὶ νὰ ἐξασκούμαστε στὴ γλῶσσα. Ἕνα Αὐγουστο μῆνα μᾶς συγκεντρώνει ὅλα τὰ παιδιά καὶ μᾶς λέει: *«ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ὅπου περνᾶ πρέπει κάποιον καλὸ νὰ ἀφήνει γιὰ νὰ τὸν θυμοῦνται, γι’ αὐτὸ καὶ ἐσεῖς, ὅλα τὰ παιδιά, ἀπὸ αὐριο θὰ βοηθᾶτε τὸν κύριο Θεοχάρη, πού μᾶς ἔχει κτίσει ὅλα ἐδῶ γύρω, νὰ κτίσετε ἕνα ἐκκλησιάκι ἐδῶ στὴν αὐλὴ τοῦ Οἰκοτροφείου, καὶ ἐπειδὴ εἴστε παιδιά ἀπὸ ὅλη τὴν οἰκουμένη θὰ τὸ ἀφιερῶσουμε στὸν Ἅγιο Οἰκουμένιο».* Ἔτσι κάθε μέρα ὅλοι, κατασκηνωτὲς καὶ μὴ, κουβαλώντας πέτρες, νερό, βοηθώντας καὶ βασανίζοντας τὸν μακαριστὸ Θεοχάρη Πατεράκη, κτίσαμε τὸν Ἅγιο Οἰκουμένιο μὲ παιδιὰ ἀπὸ ὅλη τὴν οἰκουμένη.

Μία μέρα λέει στὸν πατέρα μου καθὼς κουβεντιάζαν στὸν περίβολο: *«Γείτονα Εὐθυμάκη, ἐπειδὴ τὸ δρομάκι πού ὁδηγεῖ στὸ Οἰκοτροφεῖο εἶναι πολὺ στενὸ θὰ μοῦ κάνεις πὴ χάρη νὰ «μετακινήσεις τὸν τοῖχο σου ἕνα μέτρο παρὰ μέσα νὰ φαρδύνει λίγο ἢ εἴσοδος τοῦ Οἰκοτροφείου;».* Καὶ πῶς μπορούσε νὰ τὸ ἀρνηθεῖ ὁ γείτονας; Κατὰ τὴν ἐξόδιον ἀκολουθία τοῦ πατέρα τὸν εὐχαρίστησε δημόσια, τὸν κατέταξε στοὺς πρώτους ἀφανεῖς δωρητὲς τοῦ ἔργου του καὶ

ἀναφέρθηκε στὴ σημασία τῆς καλῆς γειτονίας.

Ὁ Δεσπότης Εἰρηναῖος ἔσκαβε συχνὰ τὸν κῆπο του καὶ μάλιστα ἀναγνωρίζαμε τὶς σκαπετιές του, ἀραιές μὲ παράξενο ἤχο καὶ συνήθως νωρὶς τὸ ἀπόγευμα. Ὅταν μάζευε τὰ κηπικὰ του μᾶς ἔλεγε: *«ὅταν τὸ κόβεις ἀπὸ τὴν μάνα εἶναι ὡς νὰ τὸ παίρνεις ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ. Ὅταν τὸ παίρνεις ἀπὸ τὴν σακούλα τοῦ μανάβη δὲν λέει τίποτα. Ὅδηγεῖτε πάντα τὰ παιδιά σας στοὺς κήπους νὰ μαθαίνουν τὴ φύση».* Καὶ τὴν κληματαριά του φρόντιζε, ὅμως πάντα παράγγελλε νὰ τοῦ ἀφήνομε ἕνα κλήμα ἀπὸ τὴ δική μας κληματαριά νὰ φτάνει μέχρι τὴ δική του, γιατί εἶχε πιὸ νόστιμα φύλλα: *«γιὰ τὰ ντολμαδάκια, παιδί μου Γιώργο, πού φτιάχνει ἡ Ἀσπασία καὶ ἀρέσουν σὲ ὅλους καὶ στοὺς μουσαφίρηδες».*

Ὁ Γέρον Εἰρηναῖος παραιτήθηκε τὸ 2005, ἦταν φυσικὸ, ἀλλὰ ὄχι εὐκόλο. Μετὰ τὴν παραίτησή του παραβρέθηκε σὲ πολλὲς ἐκδηλώσεις στὴν Κίσαμο. Σὲ μία ἀπ’ αὐτὲς ἔτυχε νὰ καθόμαστε κοντὰ του μία συντροφιά, κουβεντιάζαμε, μᾶς ρωτοῦσε διάφορα καὶ κάποια στιγμή, μὲ τὸ χιοῦμορ πού τὸν διέκρινε ἄρχισε νὰ διηγεῖται: *«Μία φορὰ, πού λέτε, ἦταν ἕνας βοσκὸς καὶ ἐπούλησε τὰ πρόβατά του, ὕστερα τὰ ἀναζητοῦσε καὶ πῆγαινε κάθε μέρα στὴν ἀπέναντι πλαγιά καὶ γροῖκα τὰ κουδούνια του...».* Ἔπεσε λίγη σιωπή...

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐορτῆς, ἀναλαμπὲς ἀπὸ τὸ παρελθὸν φώτισαν τὸ παρόν, σπόροι πού ἔχουν ἀνθίσει φωτίστηκαν. Ἐξαιρετικὴ ἡ ἀπόφαση τοῦ νῦν Ἐπισκόπου μας κ. Ἀμφιλοχίου, καὶ χαιρετίζεται ἰδιαίτερα, γιὰ τὴν μετασκευὴ τοῦ Οἰκοτροφείου Θηλέων σὲ χῶρο πού θὰ κατοικεῖ ἡ ἰδέα Εἰρηναῖος, ἐκεῖ πλάι στὸν Ἅγιο Οἰκουμένιο.

Πανδημία γρίπης

Τοῦ κ. Νεκταρίου Τσουρονάκη
Παιδιάτρου

Η γρίπη αποτελεί μία ὀξεῖα ιογενῆ λοίμωξη τοῦ ἀνωτέρου ἀναπνευστικοῦ συστήματος. Ἐκδηλώνεται εἴτε σὰν sporadicὴ νόσος, εἴτε μὲ τὴ μορφὴ ἐπιδημιῶν καὶ σπανιότερα σὰν πανδημία.

Οἱ ἰοὶ τῆς γρίπης διακρίνονται σὲ τρεῖς διαφορετικοὺς τύπους, τοὺς Α, Β καὶ C. Ἐπιδημίες γρίπης παρατηροῦνται σχεδὸν κάθε χρόνο κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνες. Ὀφείλονται κατὰ κύριο λόγο στοὺς ἰοὺς Α καὶ Β, καὶ προκαλοῦν σημαντικὴ νοσηρότητα καὶ θνητότητα στὸν πληθυσμό, κυρίως σὲ εὐπαθεῖς ομάδες ὅπως εἶναι οἱ ὑπερήλικες, οἱ πάσχοντες ἀπὸ χρόνια νοσήματα, οἱ ἀνοσοκατασταλαμένοι καὶ οἱ ἔγκυες. Ἐχει ὑπολογιστεῖ ὅτι κατὰ τὴ διάρκειά τῶν ἐπιδημιῶν ποὺ συμβαίνουν κάθε χρόνο, 10% περίπου τῶν ἐνηλίκων καὶ 30-40% τῶν παιδιῶν νοσοῦν ἀπὸ γρίπη.

Ἡ γρίπη εἶναι ιδιαίτερα μεταδοτικὴ νόσος. Ἡ μετάδοσι γίνεται κυρίως μετὰ ἀπὸ ἀμεση ἐπαφὴ μὲ πάσχοντα μὲσθω σταγονιδίων, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐπαφὴ μὲ ἀντικείμενα ποὺ ἔχουν μολυνθεῖ μὲ ρινοφαρυγγικὲς ἐκκρίσεις. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐπιδημίας, ἡ μεγαλύτερη ἐπίπτωση παρατηρεῖται σὲ παιδιὰ σχολικῆς ἡλικίας τὰ ὁποῖα συνήθως ἀποτελοῦν

πηγὴ μόλυνσης τῶν γονέων καὶ παππούδων τους. Ἡ λοίμωξη μεταδίδεται μία ἡμέρα πρὶν, μέχρι καὶ 7 ἡμέρες μετὰ τὴν ἐκδήλωσι τῶν συμπτωμάτων.

Τὰ συμπτώματα συνήθως ἐμφανίζονται 2-3 ἡμέρες μετὰ τὴν ἔκθεσι στὸν ἰὸ καὶ χαρακτηρίζονται ἀπὸ αἰφνίδια εἰσβολή. Περιλαμβάνουν ὑψηλὸ πυρετὸ μὲ ρίγος, βήχα, ρινόρροια, φαρυγγίτιδα, μυαλγίες, κεφαλαλγία καὶ κακουχία. Ἐπιπεφυκίτιδα, ρινίτιδα καὶ συμπτώματα ἀπὸ τὸ γαστρεντερικὸ, ὅπως ναυτία, ἔμετος, κοιλιακὸ ἄλγος καὶ διάρροια εἶναι συχνότερα στὰ παιδιά, σὲ σχέση μὲ τοὺς ἐνήλικες. Οἱ περισσότεροὶ ἀσθενεῖς ἀναρρώνουν ἐντελῶς μέσα σὲ 1-2 ἑβδομάδες.

Τὰ περισσότερα εὐάλωτα ἄτομα καὶ ἰδιαίτερος αὐτὰ μὲ χρόνια νοσήματα μπορεῖ νὰ παρουσιάσουν ἐπιπλοκὲς ἀπὸ τὸ ἀναπνευστικὸ, ὅπως βακτηριακὴ πνευμονία, λαρυγγοτραχειοβρογχίτιδα, ἰγμορίτιδα, ἢ κρίση βρογχικοῦ ἄσθματος καὶ ἐπιπλοκὲς ἀπὸ τὴν καρδιά ἢ τὸ Κεντρικὸ Νευρικὸ Σύστημα.

Ἡ ἀντιμετώπιση τῆς γρίπης γίνεται κυρίως μὲ γενικά καὶ ὑποστηρικτικὰ μέτρα. Σὲ εἰδικὲς περιπτώσεις ὅσσο, ὅταν ὁ ἰατρός κρίνει ἀναγκαῖο, μπορεῖ νὰ χορηγηθοῦν συγκεκριμένα ἀντιβιοτικά φάρμακα στὸν ἀσθενῆ. Οἱ ἐπιπλοκὲς τῆς νόσου δὲ ἀντιμετωπιστοῦν μὲ τὴν κατάλληλη ἀντιβιοτικὴ ἢ ἄλλη θεραπευτικὴ ἀγωγὴ, ἀνάλογα μὲ τὴν περίπτωση. Κάποιες φορές ἀπαιτεῖται καὶ νοσηλεία σὲ Νοσοκομεῖο.

Τὸ ἀποτελεσματικότερο

ὁμως μέτρο γιὰ τὴν πρόληψη τῆς γρίπης καὶ τὴν ἐλάττωσι τῆς νοσηρότητας καὶ τῆς θνητότητας ποὺ προκαλεῖ, εἶναι ὁ ἐτήσιος ἐμβολιασμός κατὰ τῆς ἐποχικῆς γρίπης μὲ τὸ διαθέσιμο κάθε φορὰ ἐμβόλιο. Αὐτὸ βέβαια πρέπει νὰ χορηγεῖται σὲ εὐπαθεῖ ἄτομα μὲ αὐξημένο κίνδυνο ἐμφάνισης ἐπιπλοκῶν, σὲ ὑγιῆ ἄτομα ποὺ μποροῦν νὰ μεταδώσουν τὴ λοίμωξη σὲ εὐπαθεῖς ομάδες, σὲ ταξιδιωτὲς, καθὼς ἐπίσης καὶ σὲ ὑγιῆ παιδιὰ ἀνάλογα μὲ τὶς συστάσεις κάθε φορὰ τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμβολιασμῶν.

Οἱ ἰοὶ τῆς γρίπης μεταβάλλονται συνεχῶς μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου, κυρίως μὲσθω μεταλλάξεων. Οἱ συνεχεῖς αὐτὲς μεταβολὲς τοὺς παρέχουν τὴ δυνατότητα νὰ μὴν ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τὸ ἀνοσολογικὸ σύστημα τοῦ ἀνθρώπου, ἔτσι ὥστε κάθε ἄτομο νὰ παραμένει εὐάλωτο στὴ λοίμωξη ἀπὸ ἰοὺς τῆς γρίπης γιὰ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ζωῆς του. Τὰ στελέχη τῶν ἰῶν τύπου Α εἶναι αὐτὰ ποὺ προκαλοῦν τὴ μεγαλύτερη νοσηρότητα καὶ μποροῦν νὰ προσβάλουν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τὰ πτηνὰ καὶ διάφορα ἄλλα ζῶα. Τὰ ἄγρια μεταναστευτικὰ πτηνὰ πιστεύεται ὅτι ἀποτελοῦν τὴ δεξαμενὴ γιὰ τὴ μετάδοσι τῆς γρίπης τύπου Α σὲ κατοικίδια πτηνὰ, χοίρους καὶ ἀνθρώπους.

Οἱ μεταλλάξεις τῶν ἰῶν τῆς γρίπης τύπου Α γίνονται μὲ δύο τρόπους. Ὁ πρῶτος, ποὺ εἶναι πολὺ πιὸ συχνός, ἀποτελεῖ τὴν ἐλάσσονα ἀντιγονικὴ μεταβολή, ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα

τή βαθμιαία εξέλιξη του ιού και εϋθύνεται για τις ετήσιες επιδημίες γρίπης. Ο δεύτερος τρόπος παρατηρείται πολύ πιο σπάνια, λέγεται **μείζων αντιγονική μεταβολή**, μπορεί να συμβεί κάθε 30-40 χρόνια και έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νέου στελέχους του ιού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο πληθυσμός σε όλόκληρο τον κόσμο δεν διαθέτει αντισώματα και προκύπτει **πανδημία**. Τρεις πανδημίες γρίπης σημειώθηκαν τον 20ό αιώνα και συγκεκριμένα το 1918, το 1957 και το 1968. Η πανδημία του 2009 οφείλεται σε ένα στέλεχος ιού τύπου A (H1N1) με μεικτό γενετικό υλικό, που περιέχει ένα συνδυασμό γονιδίων από ανθρώπινο ιό, από ιούς των πτηνών και ιούς που προσβάλλουν τους χοίρους.

Σχετικά με την επικινδυνότητα της νέας γρίπης πολλά έχουν άκουσει το τελευταίο διάστημα από τα ΜΜΕ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλὲς ἀνακρίβειες. Σὲ μία ἐποχὴ πού ἡ πληροφορία μεταφέρεται παντοῦ πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὸ παρελθόν, διαπιστώνουμε πόσο εϋκόλα μπορεί νὰ δημιουργηθεῖ κλίμα πανικοῦ ἀπὸ μία «ἐπερχόμενη συμφορὰ». Ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι τὰ δύο τελευταῖα χρόνια ἡ κοινὴ γρίπη ἦταν τόσο βαρῖα ὥστε σὲ πολλὰ σχολεῖα νόσησε τὸ 80% τῶν μαθητῶν καὶ ἀναγκάστηκαν νὰ ὑπολειποργήσουν. Κανεὶς ὅμως δὲν ἀνησύχησε καὶ κανένα πρόβλημα δὲν προέκυψε.

Τὸ κλίμα βέβαια πανικοῦ ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς

ὅτι οἱ διάφοροι ἐπιδημιολόγοι χρησιμοποιοῦν δεδομένα τῶν ΗΠΑ καὶ τῆς Ἀγγλίας καθὼς τὰ στοιχεῖα γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ Πληθυσμὸ δὲν εἶναι ἐπαρκῆ.

Μία μελέτη πάντως τῆς ἐποχικῆς γρίπης κατὰ τὰ ἔτη 2002-2005 πού ἀφορᾷ στὸν παιδικὸ πληθυσμὸ στὴν Ἑλλάδα, παρουσιάζει εϋρήματα ἐντελῶς διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ ἀντίστοιχα τῶν ΗΠΑ:

1. Ἡ ἐποχικὴ γρίπη στὶς ΗΠΑ ἀρχίζει τὸ Σεπτέμβριο, στὴν Ἀγγλία τὸν Ὀκτώβριο καὶ στὴν Ἑλλάδα γύρω στὰ Χριστούγεννα, μὲ τὴν κορύφωσή της τὸν Φεβρουάριο-Μάρτιο.
2. Στὴν Ἑλλάδα κανένα παιδί δὲ χάθηκε τὰ τελευταῖα χρόνια ἀπὸ τὴ γρίπη, ἐνῶ στὶς ΗΠΑ πεθαίνουν 150-200 παιδιά ἐτησίως.
3. Οἱ εἰσαγωγὲς στὰ νοσοκομεία καὶ τὶς ἐντατικὲς μονάδες ἀνέρχονται στὸ 1/5 τῶν ἀντίστοιχων εἰσαγωγῶν στὶς ΗΠΑ.
4. Οἱ ἐπιπλοκὲς ἀπὸ τὴ γρίπη στὰ Ἑλληνόπουλα εἶναι πολὺ πιὸ σπάνιες καὶ μέτριας βαρύτητας, ἐν ἀντιθέσει μὲ ἐκείνες τῶν ΗΠΑ καὶ τῆς Μ. Βρετανίας.

Ἀνάλογες προβλέψεις θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ κάνει καὶ γιὰ τὸν πληθυσμὸ τῶν ἐνηλίκων στὴν Ἑλλάδα. Ἀπὸ τὰ μέχρι στιγμῆς δεδομένα πάντως, εἶναι γενικῶς παραδεκτὸ ὅτι, ἡ νέα γρίπη ἔχει ὑψηλὴ μεταδοτικότητα ἀλλὰ εἶναι πιὸ ἥπια ἀπὸ τὴν κοινὴ γρίπη. Ἐξάλλου οἱ μηχανισμοὶ ἐπιτήρησης τῆς νόσου παρακολουθοῦν τὴν πορεία της καὶ τὴν ἐξέλιξή της.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐμβολιασμοὺς μὲ τὸ ἐμβόλιο τῆς κοινῆς ἐποχικῆς γρίπης, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ νέο ἐμβόλιο τῆς πανδημίας, θὰ δοθοῦν σαφεῖς ὁδηγίες ἀπὸ ἐπίσημους ἐπιστημονικοὺς φορεῖς. Πέραν τοῦ ἐμβολίου ὅμως, ἐκεῖνο πού ἔχει μεγαλύτερη σημασία γιὰ τὸν κόσμον

εἶναι ἡ αὐστηρὴ τήρηση κανόνων ὑγιεινῆς, οἱ ὁποῖοι βοηθοῦν ἐξαιρετικὰ στὴν προφύλαξη ἀπὸ λοιμώξεις ἀναπνευστικοῦ καὶ ἀπὸ τὴν νέα γρίπη, φυσικὰ.

Συνεπῶς:

- Ἀποφύγετε στενὴ ἐπαφὴ ἢ παραμονὴ σὲ κλειστοὺς χώρους τὴν περίοδο πού εἶναι συχνὲς οἱ λοιμώξεις ἀναπνευστικοῦ (κυρίως Χειμώνα).
- Καλύψτε τὸ στόμα μὲ χαρτομάντηλο, ὅταν βήχετε ἢ πταρνίζεστε, καὶ ὅταν δὲν εἶναι διαθέσιμο χαρτομάντηλο, χρησιμοποιεῖστε τὸν ἀγκώνα καὶ ὄχι τὴν παλάμη.
- Τὰ χαρτομάντηλα πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται μία φορὰ μόνο καὶ στὴν συνέχεια νὰ ἀπορρίπτονται.
- Ὁ ἄρρωστος πρέπει νὰ παραμένει σπῖτι καὶ νὰ μὴν κυκλοφορεῖ. Ἔτσι μειώνεται ἡ πιθανότητα μετάδοσης.
- Μὴν ἀγγίζετε μάτια, μύτη, στόμα μὲ βρώμικα χέρια.
- Καλὸ πλύσιμο τῶν χεριῶν. Εἶναι τὸ βασικότερο μέτρο πρόληψης λοιμώξεων γενικῶς.
- Πλύνετε τὰ χέρια σας:
 - * Πρὶν, κατὰ καὶ μετὰ τὴν παρασκευὴ τοῦ φαγητοῦ
 - * Πρὶν τὸ γεῦμα
 - * Μετὰ τὴν τουαλέτα
 - * Ὅταν εἶναι βρώμικα
 - * Μετὰ τὸ σχολεῖο ἢ τὸ παιχνίδι
 - * Πολὺ συχνά, ὅταν ὑπάρχει ἀσθενὴς στὸ σπῖτι.

ΕΝΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ένορία Γενεσ. Θεοτόκου Βλάτους Κισάμου

Τοῦ κ. Θεοδώρου Κουκουράκη

Τό χωριό Βλάτος, πρώην ἔδρα ὁμώνυμης κοινότητας καί τώρα δημοτικό διαμέρισμα τοῦ

Δήμου Ἴνναχωρίου, βρίσκεται σά

δυτικά τῆς ἐπαρχίας Κισάμου καί ἀπέχει εἴκοσι χιλιόμετρα ἀπό τήν Κίσαμο (πρ. Καστέλλι) καί ὀκτώ ἀπό τήν Χρυσοσκαλίτισσα. Ὁ ἐρχόμενος ἀπό Χανιά καί κατευθυνόμενος πρὸς τό χωριό μας θά περάσει ἀπό τό φαράγγι Τοπολίων, Ἁγ. Σοφίας-Κατσοματάδω, ἕνα τοπίο μοναδικοῦ φυσικοῦ κάλους.

Μορφολογικά τό Βλάτος βρίσκεται σέ μία λεκάνη πού σχηματίζεται ἀπό τά βουνά Καλόγερος σ' ἀνατολικά, Πλήκια δυτικά, Κουβάρα καί Ὁξύ Κεφάλι βόρεια. Εἶναι ἀραιοκατοικημένο μέ δεκατρεῖς γειτονιές: Μύλοι, Ζερβιανά, Μιχελιανά, Δερουκιανά, Μοθιανά, Παπαδιανά, Ἀρχοντικά, Τζιμπλιανά, Κουτσουάρα (ἡ μεγαλύτερη γειτονιά), Μπαρουξιανά, Μπερντιγιανά καί Λαγγός (σήμερα ἀκατοίκητη).

Στά δημοτολόγια εἶναι γραμμένοι περί τούς 350 δημότες, μόνιμα ὅμως στό χωριό κατοικοῦν περί τούς ἑβδομήντα, οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται κυρίως μέ τή γεωρ-

Ἱ.Ν. Ἁγ. Τριάδος Βλάτους
(ἐσωτερικό)

γία καί δευτερευόντως μέ τήν οἰκίστη, κατά βάση, κτηνοτροφία καί παράγουν λάδι, κάστανα καί κρασί. Τά τελευταῖα χρόνια καλλιεργοῦνται ὑπαίθρια κηπευτικά μέ τό σύστημα τῆς βιολογικῆς καλλιέργειας. Στήν περιφέρεια τοῦ Βλάτους ἀνήκει ὁ οἰκισμός Μηλιά, ὅπου λειτουργεῖ θαυμάσια μονάδα ἀγροτουρισμοῦ, καθὼς καί τό μοναδικό στήν Κρήτη ἀπό πλευρᾶς βιοποικιλότητας βοτανικό πάρκο.

Τό χωριό δημιουργήθηκε τόν 15ο μ.Χ. αἰώνα. Δέν ὑπάρχει καμιά ἀναφορά πού νά βεβαιώνει ὅτι κατά τήν πρώτη (3ος-9ος μ.Χ. αἰ.) καί δεύτερη (9ος-13ος μ.Χ. αἰ.) Βυζαντινές περιόδους ὑπῆρχε στήν περιοχή οἰκισμός μέ τό ὄνομα Βλάτος. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τήν περίοδο τῆς Ἀραβοκρατίας (824-961 μ.Χ.) Ἀντιθέτως ὁ Ἀραβας στήν καταγωγή γεωργάφος καί ἱστορικός Ἐδριτζῆ ἀναφέρει τήν ὑπαρξη οἰκισμῶν μέ ὀνόματα: Μηλέα, Καρύδιον καί Ροδέα ἢ Ροδιά. Ἄλλωστε, ἡ παντελής ἔλλειψη βυζαντινῶν καί ἀραβικῶν τοπωνυμῶν καί ὀνομάτων ἐπιβεβαιώνει τά παραπάνω.

Τό 1252, καί παρά τίς συνθήκες καί τίς ὑποσχέσεις γιά μή παραχώρηση γαιῶν σέ ἐνετούς ἀποίκους, ἔρχεται μέγας ἀριθμός ἐνετῶν καί ἐγκαθίστανται σέ ἐδάφη τῆς Δυτικῆς Κρήτης. Τό ἔτος αὐτό ἀρχίζει ἡ οἰκοδόμηση τῆς πόλης τῶν Χανίων (ἐπί τῶν εἰρηπῶν τῆς ἀρχαίας Κυδωνίας) καί οἱ σημερινές ἐπαρχίες Κυδωνίας καί Κισάμου χωρίζονται σέ ἐνενήντα τιμάρια, ἀπό τά ὁποῖα ἑβδομήντα πέντε δόθηκαν σέ ἐνετικές οἰκογένειες καί δέκα πέντε ἀπ' εὐθείας στήν Γαλινοτάτη Δημοκρατία τῆς Βενετίας. Ἀπό τά παραπάνω προκύπτει ὅτι ἡ ἐγκατάσταση Ἐνετῶν στήν Δυτ. Κίσαμο ἀρχίζει ἀπό τό 1252 σίς μεγάλες πόλεις, ἐνῶ ὁ ἐποικισμός τῆς ὑπαίθρου ἄρχισε πολύ μεταγενέστερα, σίς ἀρχές τοῦ 14ου αἰῶνα, πιθανότατα δέ μετά τό σεισμό τῆς 8ης Αὐγούστου τοῦ 1303, καί μέ κάποια ἐπιφύλαξη θά λέγαμε γύρω στό 1336 (πηγή Gius Gerola).

Γνωστά τιμάρια τῆς Δ. Κισάμου εἶναι τῆς οἰκογένειας Trivisano στήν περιοχή Δραπανιά (βίλα Τριβιζάν) καί τῆς οἰκογένειας Rombonasto στήν περιοχή Ρόκκας-Κερᾶς. Ἀπό παραφθορά τοῦ ὀνόματος Rombonasto προήλθε τό

Ἱ.Ν. Γενεσίου τῆς Θεοτόκου
Βλάτους

ὄνομα «Μπονάτος», πού συναντοῦμε σήμερα στήν περιοχή. Ἐπίσης, τῶν οἰκογενειῶν Michelli Minotto στήν περιοχή τῶν Τοπολιῶν μέχρι τό Λούχι καί Nicholo Minotto στήν περιοχή τοῦ Κεφαλιῶ. Ἀπό τίς ἐνετικές οἰκογένειες πού λίγο πρὶν ἀναφέραμε αὐτή πού συνδέεται μέ τήν ἴδρυση τοῦ Βλάτους εἶναι ἐκείνη τοῦ Μ. Minotto.

Τό χωριό Βλάτος ἄρχισε νά δημιουργεῖται, λοιπόν, περί τά τέλη τοῦ 15ου αἰ. μέ τήν ἐγκατάσταση δουλοπάροικων τούς ὁποίους ἔφερε ἡ οἰκογένεια Minotto, προκειμένου νά ἐγκατασταθοῦν στήν περιοχή. Ὁ ἐποικισμός αὐτός δέν ἔγινε βέβαια μέ σκοπό τή δημιουργία οἰκισμοῦ, ἀλλά γιά νά ἐξυπηρετηθοῦν τά συμφέροντα τῆς οἰκογένειας Minotto. Πραγματοποιήθηκε, δηλαδή, μεταφορά καί ἐγκατάσταση δουλοπάροικων, κυρίως ἀπό τήν Κυδωνία καί τήν γύρω περιοχή, προκειμένου νά ὑπάρξουν τά ἀπαραίτητα ἐργατικά χέρια γιά οἰκοδόμηση κατοικιῶν, κατασκευή ἀποστραγγιστικῶν ἔργων, ἐκχέρωση καί καλλιέργεια τῆς γῆς. Στά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας τό χωριό παίρνει σιγά σιγά τήν σημερινή του μορφή.

Ἀπό τά μέσα τοῦ 19ου μ.Χ. αἰ. μαζί μέ τό χωριό Ρογδιά ἀποτελοῦν ἑνιαία Ἐνορία, μέ κεντρικούς ἐνοριακούς Ναούς τό «Γενέσιον τῆς Θεοτόκου» (8 Σεπτεμβρίου) στό Βλάτος (ἀπό τό 1968 καί ἐντεῦθεν, ἐνῶ μέχρι τότε ἐνοριακός Ναός ἦταν αὐτός τῆς Ἁγίας Τριάδος) καί τοῦ «Ἁγ. Γεωργίου» (23 Ἀπριλίου) στή Ρογδιά.

Τό ξυλόγλυπτο τέμπλο τοῦ Ναοῦ τοῦ Γενεθίου τῆς Θεοτόκου εἶναι σύγχρονο τῆς κατασκευῆς τοῦ Ναοῦ ἐνῶ οἱ εἰκόνες του εἶναι ἔργα τεσσάρων ἀγιογράφων, τῶν κ.κ.: Ν. Γιαννακάκη, Γ.Παπαδημητράκη, Ἑλ. Θεοδοσιάκη καί Ἰω. Ἀννουσιάκη. Οἱ δύο παλαιές εἰκόνες τῆς Θεοτόκου, ἔνθρονης καί βρεφοκρατούσης, καί τῆς Ἁγ. Τριάδος τοῦ 1882, πού εὑρίσκονται σέ ἰδιαίτερα προσκυνητάρια μέσα στό ναό, εἶναι ἔργα τοῦ Ἑμμ. Γ. Παπα-

δάκη ἀπό τά Ροδωποῦ.

Τό κοδωνοστάσιο πού βρίσκεται παραπλεύρως τοῦ Ναοῦ εἶναι σύγχρονη κατασκευή.

Ὁ Ναός τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στή Ρογδιά ἀνεγέρθηκε περί τό 1888, τό ξύλινο, καί ἐν μέρει ξυλόγλυπτο, τέμπλο του καί οἱ περισσότερες εἰκόνες του ἀνάγονται σά 1892-1893. Οἱ εἰκόνες φιλοτεχνήθηκαν καί πάλι ἀπό τόν Ροδωπιανό Ἑμμ. Παπαδάκη ἐκτός ἀπό τήν εἰκόνα τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, πού εἶναι ἔργο τοῦ Γ. Πολλάκη ἀπό τό Κεφάλι, γνωστοῦ ἀγιογράφου τῆς ἐποχῆς.

Ἄλλοι Ναοί πού ἀνήκουν στήν Ἐνορία Βλάτους εἶναι τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης στούς Μύλους, τῶν Ἁγίων Παντελεήμονος καί Ἀντωνίου σά Ντερουκιανά Βλάτους, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στό Καρυδάκι (λειτουργεῖται σίς 29 Ἰουνίου), τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στήν Κάτω Μηλιά (λειτουργεῖται σίς 8 Μαΐου), τῆς Ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ στήν γειτονιά «Μοθιανά Βλάτους» (29 Αὐγούστου), τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στόν Λαγγό Βλάτους (λειτουργεῖται τήν Κυριακή τοῦ Θωμᾶ καί τοῦ Ἁγ. Δημητρίου), τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (23 Αὐγούστου) καί τοῦ Ἁγ. Μάμαντος (2 Σεπτεμβρίου) στή Ρογδιά. Ὁ παλαιότερος Ναός στήν Ἐνορία εἶναι αὐτός τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στήν Κάτω Μηλιά, τοῦ 13ου μ.Χ. αἰ., σύμφωνα μέ τήν Ἐφορεία Βυζαντινῶν καί μεταβυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων.

Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τό ἱστορικό τῆς κτίσεως τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγ. Τριάδος στό Βλάτος.

Ὁ συγκεκριμένος Ναός συνδέεται μέ τήν ἐγκατάσταση στό Βλάτος τοῦ ἐνετοῦ Πατρικίου Μ. Minotto τό 1472, ὁ ὁποῖος καί οἰκοδόμησε μικρό ναῖσκο ἀφιερωμένο στόν Ἅγιο Γεώργιο καί στήν Κυρία τῶν Ἀγγέλων, γιά νά ἐξυπηρετοῦνται οἱ θρησκευτικές ἀνάγκες τῆς οἰκογενείας του. Ὁ συγκεκριμένος ναῖσκος λειτουρ-

Ἱ.Ν. Γενεσίου Θεοτόκου Βλάτους
(ἐσωτερικό)

Ἰ.Ν. Ἁγ. Γεωργίου
Ρογδιᾶς

γοῦσε σύμφωνα μέ τό Ὁρθόδοξο Δόγμα μέ τή μόνη διαφορά, ὅτι στίς ἀκολουθίες ἐμνημονεύετο ὁ Πάπας.

Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά ὑπάρξει μιᾶ ἱστορική παρένθεση. Λόγω τῆς ἔντασης πού ὑπῆρχε μεταξύ Ὁρθόδοξου καί Καθολικοῦ πληθυσμοῦ, καί ἡ ὁποία ἐκαλλιεργεῖτο ἰδίως ἀπό Μονεμβασιωῖτες πρόσφυγες (τέλη τοῦ 14ου αἰῶνα) σχετικά μέ τό θέμα τῶν πρωτείων τοῦ Πάπα, οἱ Ἐνετοί Πατρικοίοι πού ἐγκαταστάθηκαν στήν ὑπαιθρο εἶχαν ἀσπασθεῖ τό Ὁρθόδοξο Δόγμα μέ τήν διαφορά πού ἀναφέραμε παραπάνω. Τό ἴδιο συνέβη λοιπόν καί στό Βλάτος μέ τήν οἰκογένεια Μινotto.

Μέ τήν ἀποχώρηση τῶν Ἐνετῶν ἀπό τήν περιοχή τέλη 17ου ἀρχές 18ου αἰῶνα καί τήν ἐγκατάσταση τῶν Τούρκων, ὁ Ναός μετονομάζεται σέ Ναό ἀφιερωμένο στήν Ἁγία Τριάδα, γίνεται ὁ κεντρικός Ναός τοῦ χωριοῦ μέ πρῶτο ἐφημέριο τόν παπα-Μιχελῆ Μινotto, ἀπόγονο τῆς ἐνετικῆς οἰκογένειας, ὁ ὁποῖος παρέμεινε ὡς ἱερέας στήν περιοχή διατηρώντας καί ἀρκετό μέρος τῆς περιουσίας του. Τό τέμπλο τοῦ Ναοῦ αὐτοῦ εἶναι ξύλινο, σέ ὀρισιμένα σημεῖα διάτρητο, καί στό περισσότερο μέρος του ἀπλό, χρωματισμένο, μέ πρόσθετες ξύλινες παραστάσεις, φυτικοῦ ἰδίως διακόσμου. Μέ ἐξάιρεση τίς εἰκόνες τῆς Παναγίας καί τῆς Ἁγ. Τριάδος, πού φαίνονται νά εἶναι παλαιότερες, οἱ ὑπόλοιπες εἰκόνες τοῦ τέμπλου εἶναι ἔργα τοῦ Ἐμμ. Παπαδάκη περί τό 1882.

Ὁ γιός τοῦ παπα-Μιχελῆ, Χατζη-Παναγιώτης Μινόπο, ἄλλαξε τό ἐπίθετο τῆς οἰκογένειας - ἄγνωστο πότε - καί ἔκτοτε ἀναφερόταν ὡς Χατζη-Ἀναγνώστης Ἀρχοντάκης.

Ἐπόμενοι ἱερεῖς στήν περιοχή ἦταν οἱ πρόγονοι τῆς σημερινῆς οἰκογένειας «Παπαδημητράκη». Ὁ Φραγκίσκος, βαπτιστικός (φιλιότσος) τοῦ παπα-Μιχελῆ Μινόπο, ὁ ὁποῖος ἔζησε στήν ἐγκαθίδρυση τῆς Τουρκοκρατίας (1670), καί ὁ ὁποῖος ἔκτισε καί τόν Ἁγ. Γεώργιο στό

Λαγγό. Ὁ γιός τοῦ Ἀντώνιος ἔζησε στά τέλη τοῦ 17ου -μέσα τοῦ 18ου αἰ., ἔκτισε τόν Ἁγ. Ἀντώνιο στήν περιοχή τοῦ πλατάνου καί σύμφωνα μέ γραπτή μαρτυρία δολοφονήθηκε ἀπό Τούρκο στό ἄλωνι κοντά στό σπίτι του, ἐτάφη δέ μέσα στόν ἅγ. Ἀντώνιο. Τό ἀρχικό ἐπίθετό τους πρέπει νά ἦταν Δάσκαλος Σήφης ἢ Σηφάκης, ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ Διδασκάλου Σήφη, πού ἦλθε στήν περιοχή τέλη τοῦ 15ου αἰ. μαζί μέ τήν οἰκογένεια Μινόπο καί ἐποθετήθηκε ἀπό τόν Ἐνετό ἄρχοντα στήν περιοχή τοῦ Λαγγοῦ.

Ἐκτος γιός τοῦ παπα-Ἀντώνη ἦταν ὁ Δημήτριος, (λαϊκός), τοῦ ὁποῖου οἱ ἀπόγονοι πῆραν τό ἐπίθετο Παπαδημητράκης. Μοναχογιός τοῦ Δημητρίου καί πρῶτος Ἐνοριτῆς Ἱερέας (τῆς Ἐνορίας πλέον τοῦ Βλάτους) ἦταν ὁ «Γέρο παπα-Γιάννης» (πατήρ Ἰωάννης Παπαδημητράκης 1832-1914). Ἐφημέρευσε ἀπό τό 1855 περίπου ἕως τό 1900. Ἐπί τῶν ἡμερῶν του, τό 1862, ἄρχισαν οἱ ἐργασίες γιά τήν επέκταση τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος στή σημερινή μορφή, καί τότε μεταφέρθηκε τό θύρωμα ἀπό τή Νότια πλευρά στή Δυτική. Στίς ἡμέρες μας ὁ ναός συντηρήθηκε μέ τήν ἐπίβλεψη τῆς 28ης ΕΒΑ καί ἀναδείχθηκε τό κάλλος καί ἡ ἀρχαιότητά του.

Ἀπό τό 1900-1908 ἐφημέριος ἔγινε ὁ παπα-Ἀντώνιος Λουπασάκης.

Ἀπό τό 1908-1914 ὁ παπα-Ἀλέξανδρος Τζατζάνης.

Ἀπό τό 1914-1925 ὁ παπα-Ἰωάννης Παπαδημητράκης (ἐγγονός τοῦ Γέρο παπα-Γιάννη, καί γιός τοῦ Δημητρίου Παπαδημητράκη, πού ἦταν Ἀναγνώστης καί ὁ ὁποῖος ἔζησε ἀπό τό 1853 ἕως 1930).

Ἀπό τό 1925-1937 ἀναλαμβάνουν δύο ἱερεῖς, ὁ παπα-Μανώλης Βακάκης καί ὁ παπα-Γιάννης Πρωτοπαπαδάκης.

Ἀπό τό 1937-1994 ὁ παπα-Κωνσταντῖνος Μοτάκης, πού, ἐνῶ συνταξιοδοτήθηκε τό 1990, συνέχισε νά ἀσκεῖ τά καθήκοντά του μέχρι καί λίγο πρῖν ἀπό τόν θάνατό του.

Ἐπί Ἐφημερίας του, τό 1958-1968 θεμελιώθηκε καί ἀποπερατώθηκε ὁ νέος κεντρικός Ναός τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου.

Ἀπό τό 1994 καί ἐνεῦθεν διάφοροι Ἱερεῖς διακόνησαν στήν Ἐνορία, ὅπως ὁ παπα-Κωνσταντῖνος Στραβουδάκης, ὁ παπα-Ἀλέξανδρος Φαντάκης (ἐπί Ἐφημερίας τοῦ ὁποῖου ἔγινε τό Ἐνοριακό καί Πολιτιστικό κέντρο Βλάτους), ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. Ναθαναήλ Φελεσάκης, ὁ παπα-Νικόλαος Ἀγραφιώτης, ὁ παπα-Δημήτριος Σανταμούρης καί ἀπό τό 2007 μέχρι καί σήμερα ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. Εἰρηνναῖος Μπατσάκης. □

22^η Συνάντηση Γνωριμίας καὶ Ἐπικοινωνίας μὲ θέμα

«Νέοι καὶ Ἐκκλησία. Ὑπάρχει σημεῖο συνάντησης;»

— — — — — Ὅργάνωση: Νεανικὸς Ἐπιμορφωτικὸς Ὅμιλος Σύρου

**Τῆς κ. Βασιλικῆς Ἀποστολάκη
Φιλολόγου**

Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ ἡ Μητρόπολή μας συμμετεῖχε ἐκπροσωπούμενη ἀπὸ νέους τῆς περιοχῆς μας καὶ μὲ τὴν ὑποστήριξη τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Ἀμφιλοχίου, στὴν 22^η Συνάντηση Γνωριμίας καὶ Ἐπικοινωνίας, ποὺ διοργάνωσε ὁ Νεανικὸς Ἐπιμορφωτικὸς Ὅμιλος Σύρου μὲ θέμα «Νέοι καὶ Ἐκκλησία. Ὑπάρχει σημεῖο Συνάντησης;»

Ἡ Σύναξη αὐτὴ, ποὺ εἶναι πλέον ἐπίσης θεσμός, φιλοξενήθηκε φέτος ἀπὸ τὶς 27 ἕως τὶς 31 Ἰουλίου στὸ Συνεδριακὸ κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ποὺ βρίσκεται στὴν Ἀλιάρτο Βοιωτίας, μὲ τὶς εὐλογίες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γεωργίου, ὁ ὁποῖος φρόντισε γιὰ νὰ μείνει ἡ φιλοξενία τῶν ἀνθρώπων τοῦ Συνεδριακοῦ κέντρου, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς Μητροπόλεως, ἀξέχαστη σὲ ὅλους.

Τὸ πρόγραμμα ἦταν ἰδιαίτερα πλούσιο καὶ ἔδωσε τὴ δυνατότητα στοὺς νέους ποὺ συμμετείχαν ἀπὸ Ἐνορίες καὶ Συνάξεις ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, νὰ γνωριστοῦν μεταξύ τους, νὰ προβληματιστοῦν, νὰ ανταλλάξουν ἰδέες γιὰ δράσεις ποὺ ὀργανώνουν στοὺς τόπους τους, ἀλλὰ καὶ νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ ἀπολαύσουν τὴ φύση στὸ καταπράσινο εὐλογημένο μέρος δίπλα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Εὐαγγελιστρίας, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὴν Ἀλιάρτο.

Καθημερινὰ ἐτελεῖτο ὀρθρος στὴν Ἱ. Μ. Εὐαγγελιστρίας κι ἔπειτα οἱ σύεδροι εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ παρακολουθοῦν σὲ ὀλομέλεια τὶς ἐνδιαφέρουσες εἰσηγήσεις τῶν ἐκλεκτῶν ὀμιλητῶν. Ἰδιαίτερη αἴσθηση προκάλεσε ἡ εἰσήγηση τοῦ πατρὸς Ἀ. Καλλιγέρη διευθυντῆ τοῦ Γραφείου Νεότητος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος φάνηκε νὰ ἀνταποκρίνεται στὴν τρέχουσα πραγματικότητα τῶν νέων καὶ ὁ λόγος του ἦταν ρεαλιστικὸς καὶ σύγχρονος. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σεβαστοὺς πατέρες, εἰσηγήσεις ἔκαναν καὶ νέοι ἐπιστήμονες: ὁ κ. Νίκος Μανωλόπουλος καὶ ἡ κ. Ἀναστασία Μπύρου. Οἱ σύεδροι εἶχαν τὴν τιμὴ νὰ ἔχουν στὴ συντροφιά τους τὴν παρουσία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ.κ. Εἰρηναίου, ὁ ὁποῖος δίνει τὸ παρὸν κάθε χρόνο στὶς Συνάξεις τοῦ «ΝΕΟΣ», ποὺ ἀναμφίβολα τὶς διανθίζει μὲ τὴν πνευματικότητά του καὶ τὶς ἀγκαλιάζει μὲ τὴν ἀξεπέραστη ἀγάπη του.

Χρήσιμο ἦταν ὅτι μετὰ ἀπὸ κάθε εἰσήγηση ἀκο-

λουθοῦσε συζήτηση σὲ μικρότερες ὀμάδες, μὲ ἀποτέλεσμα ὄλο καὶ περισσότεροι νέοι νὰ ἐκφράζουν τὶς ἀπόψεις τους μὲ μεγαλύτερη εὐχέρεια, χωρὶς τὴν πίεση τοῦ μεγάλου ἀκροατηρίου. Οἱ προβληματισμοὶ καὶ τὰ συμπεράσματα κάθε ὀμάδας ἐκφράζονταν ἀπὸ ἐκπρόσωπο στὴν στρογγυλὴ τράπεζα ποὺ ἔκλεινε τὴ συνεδρίαση τῆς ἐκάστοτε ἡμέρας.

Κάθε ἀπόγευμα οἱ φιλόξενοι μοναχὲς τῆς Ἱ. Μ. Εὐαγγελιστρίας, ὑποδέχονταν καὶ πάλι ὄλη τὴν ὀμάδα γιὰ τὸν Ἐσπερινὸ καὶ μὲ ἰδιαίτερη ἀγάπη καὶ ταπεινότητα καληνύχτιζαν τοὺς νέους μετὰ τὸ πέρασ του.

Οἱ ἀναμφίβολα δημιουργικὲς μέρες τελείωναν μὲ τὴ βραδινὴ προσευχὴ - τὸ ἀπόδειπνο - τὴν ὀποία διαφορετικοὶ κάθε φορά νέοι εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ διαβάσουν μὲ ἰδιαίτερη εὐλάβεια.

Ἡ ψυχαγωγία ἦταν σίγουρα ἀναπόσπαστο κομμάτι κάθε μέρας. Τὶς ὀμορφες βραδιὲς πολυτάλαντοι νέοι ἀναλάμβαναν ὀράση καὶ δεξιοτέχνες μουσικοὶ ἀλλὰ καὶ καλλιφῶνοι χορωδοί, μετέτρεπαν τὸ συνεδριακὸ κέντρο σὲ ἓνα ἀτέλειωτο πανηγύρι χαρᾶς καὶ μελωδίας.

Ἀξέχαστες θὰ μείνουν καὶ οἱ προσκυνημα-
τικές ἐκδρομὲς ποὺ οἱ διοργανωτὲς εἶχαν ἐντά-
ξει στὸ πρόγραμμα καὶ στὶς ὁποῖες ἀνταποκρίθη-
καν ὅλοι οἱ σύνεδροι.

Ἡ πρώτη ἐκδρομὴ περιελάμβανε ἐπίσκε-
ψη στὴ Θήβα καὶ ἔπειτα προσκύνημα στὴν Βυζα-
ντινῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Ἱερὰ Μονὴ Σαγματᾶ, ποὺ
εἶναι ἀφιερωμένη στὸν Ὅσιο Κλήμη καὶ στὴν
ὁποία βρίσκονται τὰ λείψανα ἀλλὰ καὶ προ-
σωπικὰ ἀντικείμενα τοῦ Ἁγίου. Σὲ ἓνα ἀπολύ-
τως κατανυκτικὸ περιβάλλον ἀκολούθησε ἀγρυ-
πνία στὸ σπήλαιο τοῦ Ὁσίου Κλήμη ποὺ βρίσκε-
ται στὶς πλαγιὲς τοῦ Σαγματίου Ὄρους. Τέλος,
ὁ ἡγούμενος π. Νεκτᾶριος Ἀντωνόπουλος - τὸ
ἔργο τοῦ ὁποίου στὴ Μονὴ ἀλλὰ καὶ στὸ ἐξωτε-
ρικὸ εἶναι θαυμαστὸ - ἀλλὰ καὶ οἱ μοναχοὶ τῆς
Μονῆς, παρέθεσαν δεῖπνο σὲ ὅλους τοὺς συ-
νέδρους.

Ἡ δευτέρη ἐκδρομὴ περιελάμβανε προσκύ-
νημα στὴν Ἱ.Μ. τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ, ποὺ ἀποτελεῖ
τὸ σπουδαιότερο Βυζαντινὸ μνημεῖο τῆς Ἑλλά-
δας τοῦ 11ου αἰῶνα καὶ βρίσκεται στὴν Βοιω-
τία, στὸ βουνὸ Ἐλικώνας. Ἀκολούθησε ἐπίσκε-
ψη στὴν Ἱ. Μ. Ἱερουσαλὴμ ἢ Γερσαλὴ καὶ στὶς
κατασκηνώσεις τῆς Ἱ.Μ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας
στὶς πλαγιὲς τοῦ Παρνασσοῦ, τῶν ὁποίων δημι-
ουργὸς εἶναι ὁ νῦν Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ
πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Ἱερώνυμος. Οἱ σύνεδροι
μὲ χαρὰ ξεναγήθηκαν ἀπὸ τοὺς ὁμαδάρχες στὶς
ἐγκαταστάσεις τῆς κατασκήνωσης, στὸ καταπρά-
σινο αὐτὸ περιβάλλον ἀπαράμιλλου κάλλους.
Ἡ ἡχώ ἀπὸ τὰ γέλια καὶ τὰ τραγούδια τῶν παι-
διῶν προκάλεσε χαμόγελα ἱκανοποίησης καὶ θὰ
«ἤχεῖ» σίγουρα γιὰ πολλὰ χρόνια στὶς καρδιὲς
ὅλων ὧσων βρέθηκαν ἐκεῖ.

Εὐχὴ ὅλων, νὰ κρατήσουν αὐτοῦ τοῦ εἴδους
οἱ «χοροὶ» καὶ νὰ βροῦν καὶ ἄλλοι νέοι τὸν δρό-
μο γιὰ τὴ ζεστὴ καὶ ἀσφαλὴ ἀγκαλιὰ τῆς Ἐκκλη-
σίας μας.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχὴ αὐτὴ Σύναξη, ἀξίζουν συχα-
ρητήρια ἀλλὰ καὶ θερμὰ εὐχαριστήρια στὴν οἰκο-
γένεια Ζερβοῦ, ποὺ ἀναλαμβάνει κάθε χρόνο
τὸ βᾶρος τῆς διοργάνωσης, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλους
τοὺς ἀνθρώπους τῆς Μητρόπολης Θηβῶν καὶ
Λεβαδείας ποὺ μὲ πολλὴ χαρὰ, μεράκι καὶ διά-
θεση προσέφεραν τὶς ὑπηρεσίες τους.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ἀκούγεται τραγούδι
κι ὅπου ὑπάρχει ἀνθισμένο ἓνα ὄμορφο λουλούδι.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ἡ μέλισσα ρουφᾷ
γύρη ἀπ' τὸ λουλούδι καὶ χαρούμενη πετᾷ.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου δέντρα πρασινίζουν
καὶ μὲ χάρη στὸν ἀέρα τὰ κλαδάκια τους λυγι-
ζουν.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ἡ Ἄνοιξη σιμώνει
ὅπου ὑπάρχει ἡρεμία καὶ κανένας δὲν θυμώνει.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει σὰν τὰ μάτια σου ἀνοίγεις
καὶ τὸν ἥλιο π' ἀνατέλλει μὲ χαρὰ καλωσορίζεις.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει σὰν στὰ πόδια σου πατεῖς
ὅταν ἔχεις τὴν ὑγεία σου τὸ Θεὸ νὰ εὐχαριστεῖς.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ὑπάρχουνε παιδιὰ
ὕγιη καὶ χορτασμένα χωρὶς θλίψη στὴ ματιὰ.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ὑπάρχουν ἐνωμένες
οἰκογένειες ποὺ ἀκόμα σὰν παλιὰ εἶναι δεμένες.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ὑπάρχει μιὰ δουλειὰ
νὰ δουλεύει ὁ πατέρας καὶ στὸ σπίτι νὰ γυρνᾷ.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ὑπάρχει ἓνα χᾶδι
τοῦ γονιοῦ πρὸς τὸ παιδί του μὲ ἀγάπη κάθε βρά-
δυ.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅταν ἔχεις τὰ παιδιὰ σου
δίπλα σου νὰ σὲ φροντίζουν στὰ βαθιὰ γεράματά
σου

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ἡ ἀγάπη κατοικεῖ
χαρὰ, πίστη καὶ ἐλπίδα ὅλες βρίσκονται ἐκεῖ.

Δυστυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου ὑπάρχει ὁ Χριστὸς
πού διαλύει τὸ σκοτάδι κι ἀπλετο φέρνει τὸ φῶς

Ἄν εὐτυχισμένος νιώθεις ἔχεις πιάσει τὴν οὐσία
κι ἡ ζωὴ σου εἶναι γεμάτη ἀπὸ Θεία Παρουσία

Ἀλεξία Σουμπασάκη

Θὰ προσπαθῶ νὰ περιγράψω μερικές κακές πρακτικές διαχείρισης τοῦ νεροῦ γιὰ ἀγροτική χρήση. Ἡ πιὸ συνηθισμένη ποὺ συναντᾶμε εἶναι αὐτὴ τοῦ ὑπερβολικοῦ ποτίσματος. Ὑπερβολὴ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ συχνότητα ποτίσματος ἢ ἡ ποσότητα νεροῦ σὲ κάθε πότισμα. Συνήθως συνυπάρχουν. Ὅταν συμβεῖ αὐτὸ μοιάζει νὰ εἶναι ἀθῶο καὶ, σὰν γεγονός, οἱ περισσότεροὶ τὸ θεωροῦμε κάτι, ποῦ, ἂν σταματήσει, ἀπομακρύνονται καὶ οἱ συνέπειές του. Δυστυχῶς δὲν εἶναι ἔτσι.

Τὸ κάθε ἔδαφος ἔχει μία συγκεκριμένη δυνατότητα γιὰ τὸ πόσο νερὸ μπορεῖ νὰ συγκρατήσει. Στὴν ἄμμο π.χ. βλέπουμε ὅτι τὸ νερὸ δὲν συγκρατεῖται σχεδὸν καθόλου, ἐνῶ κόκκινα βαθιὰ ἐδάφη συγκρατοῦν πολὺ περισσότερο νερὸ γιὰ πολὺ περισσότερο χρόνο. Αὐτὴ ἡ ιδιότητα τοῦ ἐδάφους ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὶς φυσικοχημικὲς ιδιότητες τῶν συστατικῶν του ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ πῶς ὀργανικὴ οὐσία διαθέτει. Ἡ ὀργανικὴ οὐσία προέρχεται ἀπὸ τὰ φυτὰ κυρίως, ποῦ γιὰ αἰῶνες πέφτουν στὸ ἔδαφος καὶ ἀποσυντίθενται. Στὴν ἐπιστήμῃ λέμε ἔδαφος αὐτὸ τὸ στῶμα γῆς ποῦ περιέχει ὀργανικὰ στοιχεῖα, τὸ ποῖο βαθὺ τὸ λέμε μητρικὸ ὑλικό.

Ὅταν τώρα ποτίσουμε μὲ μεγαλύτερη ποσότητα νεροῦ ἀπὸ αὐτὴν ποὺ μπορεῖ νὰ συγκρατήσει τὸ ἔδαφος, τότε τὸ νερὸ κινεῖται πρὸς βαθύτερα στῶματα τῆς γῆς. Στὴν κίνησή του αὐτὴ παρασέρνει μαζί του πολλὰ θρεπτικὰ συστατικὰ ποῦ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὰ φυτὰ, ἀλλὰ ταυτόχρονα παρασέρνει καὶ ὀργανικὰ συστατικὰ, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ ἔδαφος νὰ γίνεται φτωχότερο σὲ ὀργανικὰ συστατικὰ. Τὸ ἔδαφος ἔτσι μπορεῖ νὰ συγκρατήσει λιγότερο νερὸ καὶ ἐπιπλέον λιγότερα θρεπτικὰ συστατικὰ. Ἄν αὐτὸ συνεχιστεῖ γιὰ πολλὰ χρόνια, τότε, ἡ ὅποια καλλιέργεια, ἔχει ἀνάγκη γιὰ συχνότερο πότισμα καὶ γιὰ περισσότερο λίπασμα. Ἄν ἀκόμη οἱ παραπάνω πρακτικὲς συνδύαζονται μὲ ἔντονη καταπολέμιση τῶν ζιζανίων μὲ φυτοφάρμακα, τότε διακόπουμε καὶ τὴν συμπλήρωση ὀργανικῆς οὐσίας ἀπὸ τὰ ὑπολείμματα τῶν ζιζανίων, ποῦ ἀποτελεῖ τὸν φυσικὸ τρόπο ἐμπλουτισμοῦ τοῦ ἐδάφους. Ἄν ὅλα τὰ παραπάνω συμβαίνουν, τότε μειώνεται δραστικὰ καὶ ἡ πανίδα τοῦ ἐδάφους (μυρμήγκια, γαιοσκώληκες καὶ ἄλλα) ποῦ αὐτὰ ἐπιταχύνουν σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν ἐνωμάτωση τῆς ὀργανικῆς οὐσίας στὸ ἔδαφος καὶ ἐξασφαλίζουν καὶ τὸν σωστὸ ἀερισμὸ τοῦ ἐδάφους. Γιὰ τὸν γεωργὸ ποῦ δὲν δίνει σημασία στὸ τί συμβαίνει ἀπὸ φυσικῆς πλευρᾶς στὸ ἔδαφος τῶν καλλιεργειῶν του, ἡ μειωμένη ἀπόδοση ἀντιμετωπίζεται μὲ περισσότερο πότισμα καὶ περισσότερο λίπασμα. Αὐτὸ ὅμως, ἐνῶ ὑποβαθμίζει τὸ ἔδαφος, ταυτόχρονα μειώνει τὴν ποιότητα τῶν προϊόντων καὶ αὐξάνει τὸ κόστος καλλιέργειας.

Ὁ ὕδροφόρος ὀρίζοντας, ταυτόχρονα, ρυπαίνεται ἀπὸ τὰ λίπασματα ποῦ καταλήγουν σὲ αὐτὸν καὶ μειώνεται, ἀφοῦ ἀπαιτεῖται νὰ ποτίσουμε μὲ μεγαλύτερες ποσότητες νεροῦ. Ὅσο μειώνεται ὁ ὕδροφόρος τόσο ἀπαιτοῦνται καὶ βαθύτερες γεωτρήσεις καὶ ἰσχυρότερα μηχανήματα γιὰ νὰ πάρουμε τὸ νερὸ, μέχρι ποῦ ἔρχεται ἡ στιγμή καὶ τὸ κενὸ ποῦ δημιουργεῖται ἀπὸ τὸ νερὸ ποῦ ἀφαιροῦμε ἀπὸ τὸν ὕδροφόρο ὀρίζοντα συμπληρώνεται ἀπὸ θάλασσα. Τότε, οἰγὰ-οἰγὰ, τὸ νερὸ γίνεται ἀρχικὰ ἀκατάλληλο γιὰ νὰ τὸ

Τοῦ κ. Ἰωάννου Ἀρνέλλου
Δασολόγου - Μελετητοῦ

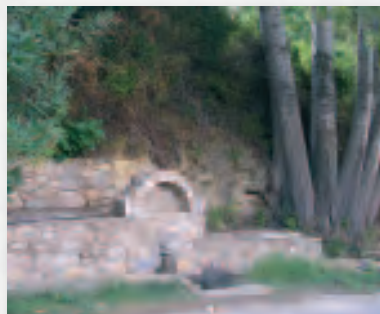
πιοῦμε καὶ ἀργότερα ἀκατάλληλο καὶ γιὰ νὰ ποτίσουμε.

Αὐτὰ συμβαίνουν γύρω μας καὶ ἐννοῶ πολὺ κοντὰ μας. Σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τῆς Κρήτης (π.χ. Φαλάσαρνα) ἡ ἔλλειψη νεροῦ ἀποτελεῖ τὸν κύριο λόγο μειωμένης ἀνάπτυξης καὶ εὐημερίας καὶ ταυτόχρονα πηγὴ διχόνοιας μεταξὺ διαφόρων παραγωγικῶν τάξεων (τουρισμὸς - γεωργία).

Δυστυχῶς, ἀντὶ νὰ βλέπουμε νὰ προωθοῦνται λύσεις πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς ὀρθῆς διαχείρισης τοῦ νεροῦ, ὅπως ἡ καλλιέργεια ποικιλιῶν ποῦ ἀπαιτοῦν λιγότερο νερὸ, τὸ ὀρθολογικὸ πότισμα, ἡ σωστὴ καταπολέμιση τῶν ζιζανίων, ἡ ὀρθολογικὴ καλλιέργεια τοῦ ἐδάφους, τὸ σωστὸ κλάδεμα καὶ πολλὰ ἄλλα, ποῦ ἐκτός τοῦ ὅτι θὰ μειώσουν τὸ πρόβλημα ἔλλειψης νεροῦ, θὰ μειώσουν ταυτόχρονα καὶ τὸ κόστος καλλιέργειας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παράγονται ποῖο ἀνταγωνιστικὰ προϊόντα, προωθοῦνται λύσεις ποῦ καὶ τὸ κόστος αὐξάνουν ἀλλὰ καὶ δὲν ἀντιμετωπίζουν τὸ πρόβλημα στὴν ρίζα του. Αὐτὲς οἱ πρακτικὲς εἶναι ἡ μεταφορὰ νεροῦ ἀπὸ ἀλλοῦ, τὰ φράγματα, οἱ λιμνοδεξαμενὲς καὶ ἄλλα παρόμοια, ποῦ ὅμως, ἐκτός ἀπὸ τὸ τεράστιο κόστος τους παρουσιάζουν καὶ μεγάλα περιβαλλοντικὰ προβλήματα. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρω ὅτι ἀρκετὲς ἀρμόδιες παραλίς ἔχασαν τὴν ἄμμο καὶ τὴν τουριστικὴ ἀξία τους, λόγω φραγμάτων ποῦ ἔγιναν σὲ ποταμούς. Ἐπίσης εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι μειώνονται αἰσθητὰ τὰ ἀλιεύματα σὲ περιοχὲς ποῦ μειώνεται ἡ παροχὴ γλυκοῦ νεροῦ στὴν θάλασσα, κλπ.

Τὸ χειρότερο ὅμως εἶναι τὸ γεγονός ποῦ ἔχει παρατηρηθεῖ παγκοσμίως σὲ πάρα πολλές περιπτώσεις, ὅτι, ἐν τέλει, τὰ φράγματα δὲν καταφέρνουν νὰ ἀποδώσουν τὶς ποσότητες νεροῦ γιὰ τὶς ὁποῖες σχεδιάστηκαν. Μάλιστα σὲ πάρα πολλές περιπτώσεις ἡ δημιουργία τῶν φραγμάτων ἀπέτελεσε τὴν κύρια αἰτία ποῦ ἐγκαταλείφθηκαν ἐκτάσεις καὶ καλλιέργειες, γιὰ τὶς ὁποῖες ὑποτίθεται ὅτι εἶχαν κατασκευασθεῖ. Στὴν Κύπρο σχεδὸν κανένα φράγμα δὲν ἔχει κατορθώσει νὰ ἀποδώσει τὰ τελευταῖα 15 μὲ 20 χρόνια περισσότερο ἀπὸ τὸ 50% τοῦ νεροῦ γιὰ τὸ ὁποῖο εἶχε σχεδιαστεῖ. Μεταφέρουν νερὸ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα μὲ τάνκερ!!!, γιὰ νὰ ἔχουν νὰ ποιοῦν!!!

Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ συλλογιστοῦμε μὲ σοβαρότητα τὸ πῶς διαχειριζόμαστε τὸ νερὸ, γιατί, ὅπως ἐξελίσσονται τὰ ἀποτελέσματα τῶν λανθασμένων πρακτικῶν μας, μᾶς ὀδηγοῦν σὲ πολὺ δύσκολες καταστάσεις ποῦ δὲν θὰ μποροῦμε νὰ τὶς ἀντιμετωπίσουμε ἀποτελεσματικὰ.

Μία άφορμη για προβληματισμό.

Του κ. Ιωάννου Γ. Παπαδημητράκη
MBA Οικονομολόγου Ύπηρεσίας Δημοσιονομικού Έλέγχου στα Χανιά

«*Ρίζα πάντων τών κακών ή φιλαργυρία*», λέει ο Άποστόλος Παύλος. Δηλαδή το κυνήγι του μεγάλου και εύκολου κέρδους χωρίς όρια και χωρίς όρους. Ο ἀχαλίνωτος νεοφιλελευθερισμός που κυριάρχησε με την παγκοσμιοποίηση, από το τέλος της δεκαετίας του '80, είναι ο όρκισμένος έχθρός του κράτους και των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων του. Ήπλεξε την ασυδοσία των αγορών και την δήθεν αυτορρύθμιση, ή οποία απέβη τελικώς άνικανη να αποτρέψει τη συντριβή του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οί ίδιες αίτιες που όδήγησαν στο κράχ του 1929 μās έφτασαν και στο κράχ του 2009.

Οί εξέλιξεις σηματοδοτούν την άνάγκη άπόρριψης του ύπερφιλελευθερισμού, με την υιοθέτηση της κεϋνσιανής αντίληψης μεικτής οικονομίας (που ύποστηρίζει την διατήρηση των δυνάμεων της άγοράς και τή χρησιμοποίηση του κράτους άποκλειστικά και μόνο για να έξασφαλισθεί ένα άρκετά ύψηλό και σταθερό έπίπεδο άνάπτυξης και έπενδύσεων), και, όσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σηματοδοτούν την άνάγκη άνατροπής έπιτέλους του περιβόητου Συμφώνου Σταθερότητας, που γεννά άστάθεια άντι για σταθερότητα.

Στην οικονομία δυστυχώς διαχρονικά το Έλληνικό δημόσιο δαπανά περισσότερα από αυτά που εισπράττει με τους άπαρχαιωμένους εισπρακτικούς και έλεγκτικούς μηχανισμούς. Το 2008 εισπράχθηκαν 35% λιγότεροι φόροι. Για το 2009 ούτε λόγος να γίνεται.

Οί κυβερνήσεις καταφεύγουν στην εύκολη λύση του δανεισμού και τών έκποιήσεων τών άσημικών – ιδιωτικοποιήσεις τις λέμε.

Η οικονομική κρίση δέν συγκαλύπτεται πάντα με μεθόδους "δημιουργικής λογιστικής". Το ΑΕΠ είναι σήμερα στα 246 δισ. €, άλλά το δημόσιο χρέος έχει φτάσει τα 279 δισ. €, ενώ από κοντά βρίσκεται και το ιδιωτικό χρέος στα 248 δισ. €. Ύπερχρεωμένο Κράτος, ύπερχρεωμένα νοικοκυριά.

Έπί 15 χρόνια οί πρωτογενείς δαπάνες σε κάθε προϋπολογισμό αύξάνονται με ρυθμό κάπου 9,5% και τα έσοδα μόλις 6%. Αυτό σημαίνει άνειλικρινείς προϋπολογισμοί. Και έλλείμματα που καλύπτονται με δανεισμό, ώσπου να μñν μās δανείζουν, ή να το κάνουν με έπαχθέστατους όρους. Άδικο φορολογικό σύστημα που έλαφρύνει τους έχοντες και έπιβαρύνει τους μñ έχοντες.

Έπιδοτήσεις ήμετέρων, άνίκανοι φοροεισπρακτικοί μηχανισμοί, άλόγιστες φοροαπαλλαγές και πλούσια εύρηματικότητα, στη μεγέθυνση τών έπιχειρηματικών κερδών.

Άπό τα πρώτα γράμματα της πολιτικής οικονομίας μαθαίνει κανείς ότι ή άντιμετώπισή της έπιβάλλει παράκαμψη τών έλλειμμάτων. Στόν καιρό της ύφεσης δέν κοιτάς τα έλλείμματα, τα προσπερνάς. Οί θεσμικοί της Κοινότητας άποφάσισαν την «4ήμερη – 3ήμερη έβδομαδιαία» έργασία με άνάλογη περικοπή τών άμοιβών. Σε λίγο, με τη «φιλοσοφία» που έχουν, θα κόψουν δώρα, άδειες, μεροκάματα.

Στην Ελλάδα μέχρι στιγμής κανένα σοβαρό μέτρο άνακούφισης τών εύπαθών ομάδων του πληθυσμού δέν έχει προωθηθεί.

Τα μέτρα που έξαγγέλθηκαν χθες δέν είναι δίκαια. Δέν θίγουν φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή, φοροκλοπή. Και δέν άγγίζουν τα κέρδη που διανέμουν οί έπιχειρήσεις.

Έπιβάλλονται σε 128.000 φορολογούμενους, κατά κανόνα μισθωτους που δέν μπορούν να άποκρύψουν το εισοδήμα τους, από 1.000 ως 5.000 ευρώ έκτακτο χαράτσι.

Οί έργαζόμενοι, όσοι έχουν πάνω από 1.700 ευρώ, δηλαδή 7 στους 10, παίρνουν μηδενικές αύξήσεις.

Οί φτωχοί στη χώρα μας το 2008 αύξήθηκαν κατά 570.000 και το πολυδιαφημισμένο «Ταμείο κατά της Φτώχειας» άντι για 500 έκατομύρια έμεινε με τα άρχικά 100 έκατομύρια, και αυτά άνενεργά.

Στην άντιμετώπιση της κρίσης είναι εύκολο στους διαχειριστές της να άσχοληθούν με τα συμπτώματα, εφαρμόζοντας βραχυπρόθεσμες θεραπευτικές που θα άνακουφίσουν προσωρινά την κατάσταση, ενώ θα αφήσουν άνέγγιχτα τα αίτια. Μία τέτοια έπιλογή είναι προφανώς λάθος.

Πρέπει να ύπάρξουν ριζικές λύσεις που θα έξασφαλίσουν τις χώρες από την επανάληψη του κακού. Η κρίση μπορεί να άναδειχθεί σε εύκαιρία, όταν τα κράτη έπιβάλλουν θεσμούς ίκανούς να έγγυηθούν διαχρονικούς τρόπους διασφάλισης της εύημερίας τών πολλών. Έκείνων, δηλαδή, που με τόν ιδρώτα του προσώπου τους παράγουν τόν πλούτο τών έθνών.

Η Εκκρησία σᾶς ἀπαντᾶ...

Ἀναγνώστης τοῦ Περιοδικοῦ μας ἐρωτᾶ, ἐάν εἶναι σωστό νὰ προσκυνούμε τις Ἱερές Εἰκόνες ἢ μήπως αὐτὸ συνιστᾶ εἰδωλολατρεία.

Εἶναι γεγονός ὅτι πολλοὶ ἀποφεύγουν τὴν προσκύνηση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων ἢ πλησιάζουν χωρὶς νὰ τις προσκυνοῦν, εἴτε γιατί ἐνδόμυχα πιστεύουν ὅτι προσκυνοῦν ἓνα ξύλο, εἴτε γιατί φοβοῦνται μήπως ἀρρωστήσουν ἀπὸ τοὺς ἀσπασμούς τῶν προηγουμένων πιστῶν. Θὰ μπορούσε ἴσως κάποιος νὰ υἰοδετοῦσε τὴν πρώτη ἀποψη καὶ νὰ θεωρεῖτο εἰδωλολατρικὴ πράξη ἢ προσκύνηση τῶν Εἰκόνων, ἐάν: 1ον τὰ πρόσωπα ποὺ εἰκονίζονταν δὲν ἦταν ὑπαρκτά. 2ον οἱ εἰκόνες ἐξιστοροῦσαν γεγονότα ψευδῆ καὶ μὴ γενόμενα καὶ 3ον τιμούσαμε καὶ προσκυνούσαμε τὸ ὕλικὸ κατασκευῆς τῶν εἰκόνων (ξύλο, χαρτί, γυαλί, χρῶμα κ.ἄ.) καὶ ὄχι τὸ εἰκονιζόμενο πρόσωπο.

Ὅμως τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἰσχύει. Δὲν τιμᾶμε οὔτε λατρεύουμε τὸ ξύλο καὶ τὰ χρώματα, τιμᾶμε τὰ πρόσωπα ποὺ εἰκονίζονται πάνω στὴν Εἰκόνα. Ἐπίσης, πῶς γίνεται νὰ ἔχουμε τόσες θαυματουργές Εἰκόνες, ἂν ἐπρόκειτο γιὰ εἰδωλολατρεία; Τὰ εἰδῶλα παριστάνουν ἀνύπαρκτα ὄντα, ἀνύπαρκτους θεοὺς, ποὺ ἔρχονται στὴν ὑπαρξή μόνον μὲ τις εἰδωλικές ἀπεικονίσεις καὶ ἐξαφανίζονται ἀμέσως μόλις τὰ εἰδῶλα καταστραφοῦν.

Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν ὀρθὴ τιμὴ καὶ προσκύνηση τῶν ἁγίων Εἰκόνων εἶναι σαφὴς καὶ ξεκάθαρη. Τιμᾶμε τὸ εἰκονιζόμενο πρόσωπο. Ἡ προσκύνηση μεταβαίνει στὸ πρωτότυπο καὶ ὄχι στὴν ὕλη. Ἡ εἰκόνα δὲν εἶναι διακοσμητικὸ στοιχεῖο, οὔτε ἀκόμη καὶ μία ἀπλή εἰκονογράφηση τῆς Γραφῆς. Εἶναι ἀναπόσπαστο μέρος τῆς λειτουργίας, ἀποτελεῖ «μέσο γιὰ νὰ γνωρίσουμε τὸ Θεὸ καὶ νὰ ἐνωθούμε μαζί Του». Οἱ Ἱερές Εἰκόνες παριστάνουν ὑπαρκτὰ πρόσωπα καὶ ἱστορικὰ γεγονότα, τὸν Χριστό, τὴν Ἵπεραγία Θεοτόκο, τοὺς Ἁγίους μας, σκηνές ἀπὸ τὸν βίον καὶ τὴν δράση Των. Μόνον ἐάν δὲν εἶχαν συμβεῖ, ἔπρεπε νὰ μὴ ζωγραφίζονται. Ἐφ' ὅσον ὅμως εἶναι πραγματικὰ γεγονότα, ἢ παράστασή τους δὲν ἔχει καμία σχέση πρὸς τὸ ψεῦδος τῶν εἰδώλων. Δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ἐπίσης ὅτι ἡ Εἰκόνα δὲν εἶναι αὐτοσκοπὸς ἀλλὰ μέσον μὲ τὸ ὁποῖο ὁ πιστὸς ἀνάγεται εἰς ἔννοια, μνήμη τοῦ θεαρέστου βίου τοῦ εἰκονιζόμενου Ἁγίου καὶ ἔτσι προτρέπεται σὲ ὁμοίωσή του, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴν τιμὴ τοῦ

εἰκονιζόμενου προσώπου. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης μάλιστα ὁ Δαμασκηνὸς ἀναφερόμενος στὴν προσκύνηση τῶν Εἰκόνων σημειώνει: «ὁ μὴ προσκυνῶν ἐχθρὸς ἐστὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἁγίας Θεοτόκου καὶ τῶν Ἁγίων, ἐκδικητὴς δὲ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν δαιμόνων, ἔργῳ ἐπιδεικνύμενος τὴν λύπην, ὅτι οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ τιμῶνται καὶ δοξάζονται, ὁ δὲ διάβολος κατασχύνεται. Ἡ γὰρ εἰκὼν θριάμβωσις ἐστὶ καὶ φανέρωσις καὶ στηλογραφία εἰς μνήμην τῆς νίκης τῶν ἀριστευσάντων καὶ τῆς αἰσχύνης τῶν ἠττηθέντων καὶ καταβληθέντων».

Ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀξιοποιώντας τὴν θεολογικὴ διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, διεκήρυξε ὅτι «ἢ τῆς εἰκόνης τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει» καὶ ὄχι στὴν ὕλη ἀπὸ τὴν ὁποία εἶναι κατασκευασμένη ἢ ἱερὰ εἰκόνα. Οἱ Εἰκόνες μάλιστα τῶν Ἁγίων δὲν εἶναι ἀπλὲς ἀναμνηστικὲς παραστάσεις, ὅπως οἱ φωτογραφίες τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, ἀλλὰ μετέχουν καὶ αὐτὲς στὸν ἁγιασμὸ λόγῳ τῆς μυστικῆς καὶ ἀοράτου σχέσεώς τους πρὸς τὰ πρωτότυπά τους, τοὺς Ἁγίους. Ἡ ἄκτιστη ἐνέργεια καὶ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ποὺ ἐνοικεῖ στοὺς Ἁγίους, χαριτώνει τὰ σώματά τους, ὅπως φαίνεται στὰ ἅγια λείψανά τους καὶ περὶ καὶ στὶς ἁγίες Εἰκόνες τους, ποὺ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ θαυματουργοῦν.

Κάθε μεμονωμένο περιστατικὸ ἢ ἔκτροπο ποὺ γίνεται μὲ τις Ἱερές Εἰκόνες (π.χ. ἀναστενάρηδες), εἶναι καταδικαστέα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας καὶ συνιστᾶ σὲ ἓνα βαθμὸ δεισιδαιμονία. Ἀναφορικὰ δὲ μὲ τὸν δεῦτερο λόγο, δηλ. ὅτι προσκυνώντας τις Εἰκόνες μπορεῖ νὰ ἀρρωστήσουμε ἀπὸ μεταδοτικὲς ἀσθένειες, μὴ γένοιτο! Τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὄσια τῆς πίστεώς μας, τὰ ὁποία καθίστανται πηγὴ χάριτος καὶ εὐλογίας γιὰ τοὺς πιστοὺς, νὰ μεταδίδουν ἀσθένεια καὶ θάνατο! Τὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ εἶναι ὄχι μόνον ἀβάσιμο, ἀλλὰ ἐγγίζει καὶ τὰ ὄρια τῆς ἀστειότητος.

Γιὰ ὁποιοδήποτε θέμα, ἐρώτημα ἢ ἀπορία σας μπορεῖτε νὰ μᾶς γράψετε στὴν ἠλεκτρονικὴ διεύθυνση <http://www.imks.gr/cgi-bin/fpm.cgi>

Ὁμάδα ἐμπειρῶν καὶ καταξιωμένων πνευματικῶν θὰ ἀπαντᾶ γραπτὰ στὸ ἐπόμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας πάνω στὰ ἐρωτήματά σας. Εὐνόητο εἶναι ὅτι διατηρεῖται ἡ ἀνωνυμία αὐτῶν ποὺ ὑποβάλλουν ἐρωτήματα.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ (ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2009)

Προσκύνημα στην Άγια Γῆ

Από τέσσερις (4) έως ένδεκα (11) Ίουλίου ἡ Μητρόπολις μας διοργάνωσε προσκύνημα στοὺς Ἁγίους Τόπους (Ιεροσόλυμα καὶ Ἁγία Αἰκατερίνη- Σινᾶ) μετὴν συνοδεία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Στὸ προσκύνημα αὐτὸ μετείχαν ἑκατὸ προσκυνητὲς ἀπὸ τὴν Μητροπολιτικὴ μας περιφέρεια ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα ἀπὸ τὸ Νομὸ καὶ τὴν Ἀθήνα. Ἡ προσκύνηση τῶν πανίερων τόπων, ὅπου συντελέστηκε τὸ αἰώνιο θαῦμα τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας μας, ἡ τέλεση καὶ βίωση τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Πανάγιο Τάφο, τὸν Τάφο τῆς Παναγίας μας (Γεσθημανῆ), τὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Αἰκατερίνης, ἡ ἀνάβασις εἰς τὸ θεοβάδιστο Ὅρος Σινᾶ, ἡ συμβολικὴ βάπτισις εἰς τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ, καὶ ὅλα ὅσα βίωσαν οἱ προσκυνητὲς αὐτῆς τῆς ἱεραποδημίας λειτούργησαν ὡς πνευματικὸς ἀναβαπτισμὸς.

Ἑορτὴ Ἁγίας Μαρίνης

Ἡ Ἑνορία Κολυμβαρίου ἐόρτασε τὴν προστάτιδά της

Ἁγία Μαρίνα μετὴν συμμετοχὴ μεγάλου ἀριθμοῦ πιστῶν. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στὸν Ἑσπερινὸ καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειά του πρὸς τὸν ἄξιο Ἐφημέριο π. Διονύσιο Νταουντάκη, τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο, τὸν Σύλλογο Γυναικῶν Κολυμβαρίου καὶ ὅλους ὅσους συμβάλλουν στὴν ἀνέγερση τῶν δύο καμπαναριῶν τοῦ Ναοῦ.

Ἐπίσκεψη στὴν νῆσο Γαῦδο

Τὴν Παρασκευὴ 17 Ίουλίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Γενικὸ Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο, τὸν Ἀρχ. Ἐπίτροπο Δυτικῆς Κισιάμου, τὸν Δντὴ τοῦ Ἄννουσάκειου Ἰδρύματος καὶ ἄλλους κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς ἐπισκέφθηκε τὴ νῆσο Γαῦδο, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν ἀκριτικότερη περιοχὴ τῆς Μητροπόλεώς μας. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἴδιας ἡμέρας τέλεσε τὸν Ἑσπερινὸ τῶν ἐγκαινίων καὶ τὴν ἐπομένη τὰ ἐγκαίνια στὸ νεόδμητο Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγ. Μανουὴλ, Νεομάρτυρος ἐκ Σφακίων, τὸν ὁποῖο ἀνήγειρε μὲ δαπάνες τοῦ ὁ κ. Στέφανος Μπικογιαννάκης, κάτοικος Γαύδου. Μετὴν εὐκαιρία τῆς ἐπισκέψεώς του αὐτῆς ὁ Σεβασμιώτατος εἶχε συνάντηση-συνεργασία μετὸν Πρόεδρο τῆς Κοινότητος Γαύδου κ. Εὐστράτιο Λαμπάκη, τὸν Ἰατρὸ τοῦ νησιοῦ καὶ τὴν Ἐκπαιδευτικὸ (δασκάλα) τοῦ Σχολείου Γαύδου. Εὐχαρίστησε τοὺς κατοίκους (ἀκρίτες), γιατί παραμένουν στὶς ἐστίες τους παρὰ τίς πολλὲς ἀντιξοότητες καὶ δυσκολίες τῆς καθημερινότητος, τὸν ἄξιο Ἐφημέριό του νησιοῦ π. Ἐμμανουὴλ Μπικογιαννάκη γιὰ τὴν προσφορά του καὶ μοίρασε στοὺς λιγοστοὺς μαθητὲς τοῦ Σχολείου σχολικὰ εἶδη καὶ τσάντες γιὰ τὴν ἐπόμενη σχολικὴ χρονιά. Δεσμεύτηκε δὲ, ὅτι ἀρχὲς Σεπτεμβρίου κλιμάκιο τοῦ Προγράμματος «κατ' οἶκον βοήθεια» τοῦ Ἄννουσάκειου Ἰδρύματος τῆς Μητροπόλεως

μας (παράρτημα Σελίνου) θα έπισκεφθῆι τὸ νησί γιὰ νὰ παράσχει τὶς ὑπηρεσίες του στοὺς κατοίκους, ὅπως γίνεται κάθε χρόνο. Ἐκ μέρους τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λάμπης, Συβρίτου καὶ Σφακίων στὴν ἐπίσκεψη αὐτὴ μετεῖχε ὁ Ἐφημέριος Σφακίων Αἰδεσιμώτατος π. Κουνάρης Ἀθανάσιος.

Ἑορτὴ Ὁσίας Πελαγίας τῆς Τηνίας

Προσκεκλημένοι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας, Μήλου καὶ Μυκόνου κ.κ. Δωροθέου Β' καὶ τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἔλαβε μέρος εἰς τὶς ἑορτὲς γιὰ τὴ μνήμη τῆς Ὁσίας Πελαγίας τῆς Τηνίας, τὴν 22α καὶ 23ῃ Ἰουλίου. Ἡ Ὁσία Πελαγία ὑπῆρξε τὸ «σκεῦος ἐκλογῆς» ποὺ χρησιμοποίησε ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος γιὰ νὰ τῆς ὑποδείξει ποῦ εὕρισκεται θαμμένη ἡ Ἁγία Εἰκόνα Της, στὸν ἀγρὸ Δοξαρά τῆς πόλης τῆς Τήνου. Τὸ γεγονός αὐτὸ, ποὺ συνέβη στίς 30 Ἰανουαρίου 1823 ἔμελε νὰ κάμει τὴν Τήνο ἱερὸ νησί καὶ νὰ κατατάξει τὴ μοναχὴ Πελαγία μεταξὺ τῶν Ἁγίων. Ἡ μνήμη της τιμᾶται στίς 23 Ἰουλίου, τὴν ἡμέρα δηλ. ποὺ εἶδε τὸ ὄραμα αὐτό. Πλῆθος προσκυνητῶν ἀπὸ ὅλοκληρη τὴ χώρα εἶχαν κατακλύσει τὸ νησί. Θεῖες Λειτουργίες, Ἱερὰ Ἀγρυπνία, Παρακλήσεις, Λιτάνευση τῆς Ἁγίας Εἰκόνας. Στὸν πανηγυρικό Ἑσπερινό, ὁ ὁποῖος τελέστηκε στὸ Ἱερὸ Προσκύνημα τῆς Τήνου, χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Γεώργιος, τῆς δὲ πολυαρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας, ἡ ὁποία τελέστηκε στὴν Ἱερὰ Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κεχροβουνίου προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βύρωνος, Καισαριανῆς καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ, ἐνῶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κήρυξε κατ' αὐτὴν τὸν θεῖο λόγο. Ὁ σεπτὸς οἰκέιος Ποιμενάρχης, Σεβ. Μητροπολίτης κ. Δωρόθεος Β' μὲ περισσὴ φροντίδα φιλοξένησε ἀβραμαῖα καὶ ἀρχοντικά τοὺς ὑψηλοὺς προσκεκλημένους του.

Ἑορτὴ Ἁγίου Παντελεήμονος

Προσκεκλημένοι ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ. Θεόκλητο ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος, κατὰ τὴν ὁποία πανηγυρίζει καὶ ὁ Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός Φλωρίνης τὸν προστάτη καὶ πολιούχο τῆς πόλεως. Πάνδημοι οἱ ἑορτασμοὶ τῆς ἱεράς μνήμης του. Τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, ὁ ὁποῖος καὶ μίλησε ἐπίκαιρα. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς παραμονῆς του στὴν ὁμορφὴ Φλώρινα ὁ Ἐπίσκοπός μας εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθῆι καὶ τὸν ὑπέργηρο Ἐρόντα Μητροπολίτη Αὐγουστίνου. Μεγάλῃ καὶ εὐγενικῇ ἢ φιλοξενίᾳ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ.κ. Θεοκλήτου, ξεχειλίσιμα τῆς ἀγαπώσης καρδίας του.

Σύναξις ἀποφοίτων

Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς

Ὁ Σύνδεσμος ἀποφοίτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κρήτης «**Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ**» πραγματοποίησε καὶ ἐφέτος τὴν ἐτήσια σύναξή του στὴν ἱστορικὴ Ἱερὰ καὶ Πατριαρχικὴ Μονὴ Ἁγίας Τριάδος Τζαγκαρόλων, ἡ ὁποία ἐπὶ σειρά ἐτῶν φιλοξένησε τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ στὴν ἀγκαλιά της. Ἡ σύναξις, ἡ ὁποία πραγματο-

ποιήθηκε στις 30 Ιουλίου, ξεκίνησε με Θεία Λειτουργία ιερουργούντων τών Σεβ. Μητροπολιτών Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων κ. Ειρηναίου καί Κυδωνίας καί Άποκορώνου κ. Δαμασκηνού, ἀκολούθησαν χαιρετισμοί, ὁμιλίες καί συζητήσεις. Μετά τὸν Ἑσπερινό, στὸν ὁποῖο χοροστάτησε ὁ οἰκείος Ἐπίσκοπος, ἀκολούθησε ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τοῦ τελευταίου μοναδικοῦ ἐπιζώντος καθηγητοῦ ἀπὸ τὴν παλαιὰ γενιά τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρ. Ἀντωνίου Τσουρλάκη καί δεῖπνο προσφερόμενο ὑπὸ τῆς Μονῆς. Στὴν σύναξη, πού συμμετείχαν ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς ἀπὸ ὀλόκληρη τὴν Κρήτη, εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ζωντανέψουν μνήμες, νὰ ἀνταλλαγοῦν γνώμες, ἀπόψεις, κοινοὶ προβληματισμοὶ γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσης, ἡ ὁποία στοὺς καιροὺς μας δοκιμάζεται καὶ βρίσκεται σὲ μεταβατικὸ στάδιο.

Εὐλογία τῶν καρπῶν τῆς γῆς

Μετὰ τὴν Ἱερὰ Παράκληση πού τελέστηκε στὸν ἀρχαιότερο Ναὸ τῆς Κρήτης, στὴ Ροτόντα Ἐπισκοπῆς, (6ος αἰ. μ.Χ.), τὴν Κυριακὴ 2 Αὐγούστου, ἀκολούθησε ἡ καθιερωμένη τελετὴ τῆς εὐλογίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς μετὰ τὴ συμμετοχὴ τῶν Ἱερέων τῆς Ἀνατολικῆς Κισιάμου καὶ μεγάλου ἀριθμοῦ πιστῶν.

Τιμητικὲς ἐκδηλώσεις Μητροπολίτου κυροῦ Τίτου Ζωγραφίδου

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, κατόπιν προτροπῆς καὶ ἐντολῆς τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς ΑΘΠ τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, ἐξέπροσώπησε τὴν Πρωτόθρονη Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη στὶς ἐορτὲς καὶ τελετὲς πού ὀργάνωσε ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Πέτρας καὶ Χερρονήσου πρὸς τιμὴν τοῦ μακαριστοῦ Ἐπισκόπου Πέτρας καὶ Χερρονήσου καὶ ὕστερα Μητροπολίτου Κρήτης, κυροῦ Τίτου Ζωγραφίδου. Ὁ τιμώμενος Ἱεράρχης ὑπῆρξε πνευμα-

τικὸ ἀνάστημα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ἐπικεφαλῆς σώματος ἐπαναστατῶν Νεαπόλεως διὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κρήτης κατὰ τὰ ἔτη 1896-1897, μετὰ βαθὺ αἶσθημα φιλοπατρίας καὶ αὐτοθυσίας. Μετὰ τὴν πολυαρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία πού τελέστηκε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Μεγάλης Παναγίας στὴν Νεάπολη, προεξάρχοντας τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου, ἀκολούθησαν χαιρετισμοί, ὁμιλίες καὶ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ τιμώμενου Ἱεράρχου στὸν προαύλιο χώρο τοῦ Ναοῦ.

Πνευματικὴ Ἑσπερίδα

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ βιβλιοπωλεῖο «ΕΣΠΕΡΙΑ» τῆς Μητροπόλεως μας διοργάνωσε τὸ ἀπόγευμα τῆς 9ης Αὐγούστου πνευματικὴ σύναξη ἀφιερωμένη στὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας μας. Μετὰ τὴν Παράκληση τῆς ἡμέρας στὸ Μητροπολιτικὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Οἰκουμενίου ἀκολούθησε ὁμιλία στὸν ὑπαίθριο πολυχώρο «ΕΝΟΡΑΣΙΣ» τῆς Μητροπόλεως, μετὰ ὁμιλητὴ τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Παρθένιο Βουλγαράκη, Ἡγούμενο τῆς ἱστορικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁδηγητρίας Μοιρῶν Ἡρακλείου, καὶ θέμα: «Ἡ Παναγία στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Λαοῦ». Οἱ πρωτοψάλτες Ἀντώνιος Βακάκης καὶ Γεώργιος Χαχλάκης ἀπέδωσαν ἐπίκαιρους ὕμνους. Ὅσα ἔλαβαν με-

ρος στον ύπαιθριο πολυχώρο συντόνισε ή κ. Άργυρώ Δελή-Βακάκη, έκπαιδευτικός.

Φιλοξενία παιδιών από Ίορδανία

Τήν Δευτέρα 10 Αύγουστου ή Μητρόπολή μας φιλοξένησε παιδιά από την Ίορδανία πού συνόδευε ό Άρχιμανδρίτης του Πατριαρχείου Ίεροσολύμων π. Χρυσάνθος Ζουμπουλίδης. Τά παιδιά αυτά, πού φιλοξενήθηκαν στίς κατασκηνώσεις τής Νομαρχίας Χανίων, φοιτούν σέ Σχολείο του Πατριαρχείου Ίεροσολύμων πού εύρίσκεται στήν Ίορδανία.

Έορτή Άγίων Φωτίου και Άνικητού

Τό μεγάλο προσκύνημα τών Άγίων Φωτίου και Άνικητού στον όμώνυμο σπηλαιώδη Ναό - κτίσμα του Όσίου Κύρ - Ίωάννου του Ξένου - πού εύρίσκεται στήν περιοχή τών Φαλασάρνων έόρτασε και έφέτος μέ την συμμετοχή μεγάλου αριθμού προσκυνητών ή Ένορία Πλατάνου τήν 11η και 12η Αύγουστου. Στόν πανηγυρικό Έσπερινό χοροστάτησε ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Άβύδου κ. Κύριλλος.

Έορτή Κοιμήσεως τής Θεοτόκου

Τό Πάσχα του καλοκαιριού, τήν πάνσεπτη έορτή τής

Κοιμήσεως τής Θεοτόκου πανηγύρισε πάνδημα και ό εύσεβής λαός τών Έπαρχιών τής Μητροπόλεώς μας μέ Έρες Παρακλήσεις και Άγρυπνίες καθ' όλο τόν Δεκαπενταύγουστο. Άποκορύφωμα πάντοτε τό έόρτιο διήμερο τής 14ης και 15ης Αύγουστου. Ό Σεβ. Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στον Έσπερινό τής έορτής στήν ιστορική Έερά Μονή Χρυσοσκαλιτίσσης, ή όποία είναι αφιερωμένη στήν Κοίμηση τής Θεοτόκου, και τήν κυριώνυμο ήμέρα συλλειτουργήσε μετά του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Άβύδου κ. Κυρίλλου στήν Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Όδηγητρίας Γωνιάς στό Κολυμβάρι. Ό Θεοφ. κ. Κύριλλος χοροστάτησε επίσης στήν αυτή Μονή κατά τόν πανηγυρικό Έσπερινό, τήν παραμονή τής Έορτής. Είναι γεγονός, ότι και έφέτος χιλιάδες προσκυνητές κατέκλεισαν τό έορταστικό αυτό διήμερο και τά δύο προαναφερθέντα μεγάλα προσκυνήματα τών εύλογημένων έπαρχιών μας, καθώς επίσης και τήν Παναγία τής Κορυφής στό Βουλγάρω, στήν Τύλιφο, τό Συρικάρι, κ.ά.

Έγκαίνια Έερού Ναού

Τό χωριό τής Ρογδιάς (Ένορία Βλάτους) απέκτησε άλλο ένα έξωκκλησι, αφιερωμένο έτούτη τή φορά στήν Κοίμηση τής Θεοτόκου, χάρι στήν ιδιωτική πρωτοβουλία του έντοπίου κατοίκου, κ. Γεωργίου Χατζάκη. Τά έγκαίνια τέλεσε ό Σεβ. Μητροπολίτης μας στίς 22 Αύγουστου, μιάς και τό έκκλησάκι θά πανηγυρίζει στα έννιάμερα τής Παναγίας μας (23 Αύγουστου). Πλήθος κόσμος μέ ιδιαίτερη κατάνυξη και εύλάβεια έτίμησε τήν πρώτη θεία Λειτουργία και συνεχάρη τους κτίτορες, οι όποιοι και παρέθεσαν μετά τό πέρας τής ακολουθίας πλούσια παραδοσιακή φιλοξενία.

Έορτή Άγίου Ειρηναίου

Η ήμέρα τής μνήμης του Άγίου Ειρηναίου, Έπισκόπου Λουγδούνων, έχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα και βαρύτητα για τήν Μητρόπολή μας, καθώς φέρνει στή σκέψη μας και στήν προσευχή μας τό Σεπτό πρόσωπο, τό έργο και τήν πολυετή διακονία του πολυσέβαστου Γέ-

ροντός μας, Μητροπολίτου από Κισάμου και Σελίνου κ. Ειρηνάιου. Ο δικαίως πεφημισμένος και σοφός Ποιμενάρχης επί πέντε δεκαετίες ποίμανε ακούραστα την Μητρόπολή μας. Κατά την ημέρα της έορτής σέ όλες τις Ένορίες της Μητροπόλεως μας αναπέμφθηκαν προσευχές και δεήσεις υπέρ υγείας και ένδυναμώσεως του πολιοῦ Έραρχου.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης μας χοροστάτησε κατά τόν Έσπερινό στόν έορτάζοντα Ναό στη Σπίνα, πού βρίσκεται μέσα στό ιστορικό φαράγγι της Καντάνου. Την κυριώνυμο ημέρα συλλειτουργήσε στην πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία πού τελέστηκε στόν Ί. Μητροπολιτικό Ναό Άγίου Μηνά στό Ήράκλειο, προεξάρχοντας του έορτάζοντος Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ειρηνάιου. Στό Αρχιερατικό συλλειτουργό έλαβαν μέρος οί Σεβ. Μητροπολίτες: Ίκονίου κ. Θεόληπτος, Έραπύτης και Σητείας κ. Εγγένιος, Άρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέας, Κυδωνίας και Άποκορώνου κ. Δαμασκηνός, και οί Θεοφ. Έπίσκοποι Κνωσού κ. Εγγένιος και Σινώπης κ. Άθηναγόρας. Παρίσταντο στό Άγιο Βήμα συμπροσευχόμενοι οί Θεοφ. Έπίσκοποι Λεύκης κ. Εγγένιος και Όλύμπου κ. Άνθιμος.

Έορτή Άγίου Εϋτυχοῦς

Στά Τσισκιανά Σελίνου, όπου εύρίσκεται και τὸ μεγάλο

λο προσκύνημα του Άγίου Έρομάρτου Εϋτυχοῦς, έρουργήσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος την κυριώνυμο ημέρα της έορτής, 24 Αϋγούστου, με την συμμετοχή μεγάλου αριθμού προσκυνητῶν από την εύρύτερη περιοχή.

Πολιτιστική έκδήλωση

Τὸ Άννουσάκειο Θεραπευτήριο-Ίδρυμα της Μητροπόλεως μας στα πλαίσια τῶν πολιτιστικῶν εκδηλώσεων πού διοργανώνει κατά την διάρκεια του έτους, ὀργάνωσε την Πέμπτη 27 Αϋγούστου συναυλία με τόν Κώστα Μακεδόνα, για την υποστήριξη τῶν Προγραμμάτων «κάτ' οίκον βοήθειας» πού λειτουργεί, ὡς και τῶν λοιπῶν δράσεῶν του.

Έορτή Τιμίου Προδρόμου

Ή έρημος του Γκιώνα είναι γνωστή για τὸ μεγάλο προσκύνημα της αποτομής της κεφαλής του Τιμίου Προδρόμου, πού και τή φετεινή χρονιά, αρκετές ημέρες πρίν και μετά την έορτή του (28 & 29 Αϋγ.), κατακλύστηκε από πλῆθος προσκυνητῶν. Πολλές οί βαπτίσεις παιδιῶν πού τὰ είχαν τάξει στόν Άγιο, και πού, σύμφωνα με τὸ έθιμο, αφήνονται στην Εικόνα του Άγίου και ὁ πρῶτος πού θὰ τὰ σηκώσει στα χέρια του γίνεται

ὁ ἀνάδοχος. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στὸν Ἑσπερινό, ἐνῶ τὴν κυριώνυμο ἡμέρα ἱερούργησε στὸν ὁμώνυμο Ναὸ τῆς Ἑνορίας Δελιανῶν.

Ἐκθεσιακὸς χώρος Μητροπολίτου Γέροντος Εἰρηναίου

Σέ ἔνδειξη βαθύτατου σεβασμοῦ καὶ ὡς ἐλάχιστο εὐχαριστιακὸ ἀντίδωρο τῶν ὄσων πολλῶν καὶ μεγάλων προσέφερε ὁ Πολυσέβαστος Γέροντας Μητρολίτης Εἰρηναῖος κατὰ τίς πέντε δεκαετίες τῆς καλλικάρπου καὶ πολυδένδρου Ποιμαντορίας του, ἡ Μητρόπολις μας παραχώρησε στὸ Σύλλογο Προβολῆς τοῦ ἔργου «ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ ΓΑΛΑΝΑΚΗ» τὸν ἰσόγειο χώρο τοῦ Οἰκοτροφείου Θηλέων, ὅπου καὶ θὰ φιλοξενηθοῦν ἐκθέματα, ἀντικείμενα, φωτογραφίες κ.ἄ. πού σχετίζονται μὲ τὸ πρόσωπο, τὴ ζωὴ καὶ τὴ διακονία τοῦ Σεπτοῦ Γέροντος. Ἐκθέματα θὰ προσφέρει ἡ οἰκογένεια τοῦ Σεβασμιωτάτου. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ προσφέρουν ἐκθέματα παρακαλοῦνται, ὅπως ἐπικοινωνήσουν εἴτε μὲ τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, εἴτε μὲ τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου. Ἄρχισαν ἤδη οἱ ἐργασίες ἀνακαίνισης καὶ διαμόρφωσης τοῦ χώρου. Τὸ ἔργο χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν Νομαρχιακὴ Αὐτοδιοίκηση Χανίων καὶ συγχρηματοδοτεῖται ἀπὸ ὅλους τοὺς Δήμους τῶν Ἐπαρχιῶν Κισάμου καὶ Σελίνου. Ὑπεύθυνος ἐκτέλεσης τοῦ ἔργου εἶναι ὁ ΟΑΔΥΚ. Τὰ ἐγκαίνια θὰ τελεσεῖ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ κατὰ τὴν ἐπίσημη ἐπίσκεψή Του στὴν Κίσαμο, στίς 6 Ὀκτωβρίου 2009.

Πνευματικὸ-Πολιτιστικὸ Πολύκεντρο

Μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ κατόπιν εὐγενοῦς δωρεᾶς ἀνωνύμου δωρητοῦ ἄρχισαν οἱ ἐργασίες ἀνέγερ-

σης τοῦ Πνευματικοῦ-Πολιτιστικοῦ Πολυκέντρου τῆς Μητροπόλεώς μας, ἔκτασης δύο χιλιάδων διακοσίων (2.200) τ.μ. Στὴν πρώτη φάση θὰ ὀλοκληρωθοῦν οἱ σκελετοὶ τοῦ κτηρίου, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ δωρητῆ. Στόχος τῆς Μητροπόλεώς μας εἶναι, τὸ Πολύκεντρο αὐτὸ νὰ λειτουργήσῃ ὡς μία κυψέλη, κιβωτὸς γιὰ τὴ νέα γενιὰ τοῦ τόπου μας, καὶ ὄχι μόνον. Θὰ περιλαμβάνει χώρο πνευματικῶν ἐκδηλώσεων, συνεδρίων, ὁμιλιῶν, διαλέξεων καὶ σεμιναρίων, βιβλιοθήκης – ἀναγνωστηρίου, ἐκμαθήσεως ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, ψυχαγωγίας, φιλοξενίας, σχολῆ γονέων, ραδιοφωνικὸ ἐκκλησιαστικὸ σταθμὸ, βιβλιοπωλεῖο καὶ ἐκδόσεων. Ἐπιπλέον θὰ στεγάσῃ τὸ Ὡδεῖο τῆς Μητροπόλεώς μας, τὸ ὁποῖο εἶναι ἀναγνωρισμένο ἀπὸ τὸ κράτος, καὶ λειτουργεῖ ἐκτός ἀπὸ τὴ Σχολὴ Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ τμήματα -Σχολές: πιάνου, ἀρμονίου, ἀκορντεόν, κιθάρας, κρουστῶν, παραδοσιακῶν καὶ λαϊκῶν ὀργάνων. Προϋπόθεση ἀνέγερσης καὶ ὀλοκλήρωσης τοῦ ἔργου εἶναι ἡ ἐξεύρεση τῶν οικονομικῶν πόρων πού θὰ καλύψουν τὸ ἔργο, ἀφοῦ ὁ συνολικὸς προϋπολογισμὸς του ἀγγίζει τὰ δύο ἑκατομμύρια εὐρὼ (2.00.000,00 €), ποσὸν πού ἡ Μητρόπολις μας, ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀδυνατεῖ νὰ ἐξεύρει, καθὼς στερεῖται στοιχειωδῶν οικονομικῶν πόρων καὶ στηρίζεται στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ στηρίξουν τὴν προσπάθεια αὐτὴ, ἢ ὁποῖα εὐελπιστοῦμε νὰ δώσει ὄραμα καὶ τροφή στὰ νιάτα τοῦ τόπου μας, πού δυστυχῶς στεροῦνται τὴ δυνατότητα τῆς ἐπιλογῆς, καθὼς δὲν ζοῦν σὲ μεγάλο ἀστικὸ κέντρο, μποροῦν νὰ καταθέσουν τὴν ἀγάπη τους σὲ εἰδικὸ λογαριασμὸ ἐπ' ὀνόματι τῆς Μητροπόλεως (Εθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος Ἀρ. Λογ. 390/296041-94) μὲ τὴν ἔνδειξη: «γιὰ τὸ Πνευματικὸ Πολύκεντρο». □

ΔΩΡΕΕΣ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ίωάννης Τερεζάκης, εις μνήμην γονέων του Μιχαήλ καί Άλεξίας καί συζύγου του, Σωτηρίας	150€
Ίωάννης καί Μαρία Φουντουλάκη, εις μνήμην κόρης τους Μαρίας καί μητρός τους Έλευθερίας	500€
Πρεσβυτέρα Εύτυχία Μπενάκη, εις μνήμην συζύγου της Έρέως Άντωνίου Μπενάκη	100€
Παπαδόπουλος Άντώνιος.....	1.000€
Βασιλάκη Μαρία.....	500€
Σταματάκης Κωνσταντίνος.....	300€
Άνώνυμος	700€
Δασκαλάκης Γεώργιος	400€
Γρηγοράκη Δήμητρα.....	600€
Ένορία Παλαιοχώρας	200€
Ένοριακή Έπιτροπή Σούγιας	150€
Ένορία Καντάνου	200€
Ένορία Βουκολιών	300€
Παναγιώτα Στεφανουδάκη, εις μνήμην συζύγου της Έμμανουήλ, αδελφού της Εύθυμίου καί γονέων της	100€
Μαρία Καστανάκη, εις μνήμην γονέων της Θεοδώρου καί Γεωργίας Μπονατάκη	200€
Άνώνυμος	500€
Κωνσταντίνος Κολώνιας	100€
Μαρή Βιργινία, εις μνήμην πατρός της Σπυρίδωνος Γεωργ. Μαρή	100€
Άνώνυμος, εις μνήμην Στυλιανού, Χρυσάνθης, Έμμανουήλ, Εύγενίας Καλαϊτζάκη, Ίωάννου, Ζαχαρένιας Φουντουλάκη	100€
Ένορία Δελιανών	200€
Γεώργιος καί Μαρία Βαγενά, ένα αυτοκίνητο	
 <u>Δωρεές υπέρ του Περιοδικού “Χριστός & Κόσμος”</u>	
Θεοδωράκης Ήλίας	150€
Αίδεσ. Νικηφόρος Χατζογιαννάκης	50€

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

**Άπό τόν υπεύθυνο
του Έκκλ. Βιβλιοπωλείου τής Μητροπόλεως
κ. Έρμανουήλ Μποτωνάκη**

**Γ. Γρηγοριάδου-Σουρέλη.
Κουβεντούδες μέ τή Γαλήτεια**

Έκδόσεις Άκρίτας, σελ. 290.

«Βιώνουμε τήν μετάβαση από τήν βιομηχανική στήν ηλεκτρονική εποχή καί εἶναι τώρα, πού ὅλες οἱ παραδοσιακές σχέσεις δοκιμάζονται. Ἔτσι ἡ συγγραφέας μέ ἕνα λόγο ζεστό, ἀγωνιώδη ἀληθιά καί εὐέλικοτο ἔρχεται νά στάξει βάλισμα στίς πληγές τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, νά συμβουλήσει καί νά στηρίξει

ἔτσι, ὅπως μόνο μία γυναίκα, μητέρα καί γιαγιά μπορεί νά κάνει.

**Ἰωάννα Σκαρλάτου.
Ἐνα πολυχρόμο ταξίδι
στή δημιουργία τοῦ κόσμου**

Έκδόσεις Άκρίτας, σελ. 30.

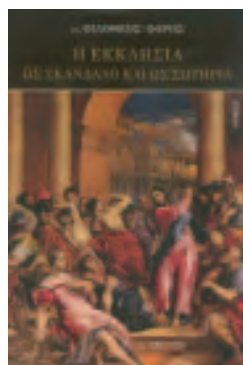

Ἐνα ξεχωριστό βιβλίο στό ὁποῖο τά παιδιά εἶναι πρωταγωνιστές! Κατάλληλο, ὄχι μόνο γιά σύγχρονο κατηχητικό βοήθημα ἀλλιά καί γιά κάθε ὀμαδάρχη..... ἐκπαιδευτικό..... γονιό πού θέλει νά μυήσει τό παιδί στή σπουδαιότητα τής δημιουργίας τοῦ κόσμου....

Π. Φιλόθεος Φάρος.

Ἡ Ἐκκλησία ὡς σκάνδαλο καί ὡς Σωτηρία

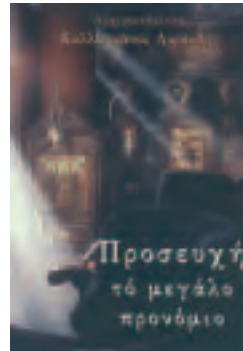
Έκδόσεις Ἀρμός, σελ. 310.

Ἡ Ἐκκλησία ὡς τρόπος ζωῆς εἶναι μιὰ υπόσχεση πληρότητας πού πραγματοποιεῖται ἄμεσα καί ἡ ἰατρευτική τής ζωῆ ἔχει μοναδικό στόχο νά εἶναι γεύση καί πρότυπο αὐτοῦ τοῦ πληρωτικοῦ τρόπου ζωῆς.

**Ἄρχ. Καλλίστρατος Λυράκης
Προσευχή τό μεγάλο Προνόμιο**

Έκδόσεις Ἐνάτη, σελ. 350

Ἡ προσευχή εἶναι συνομιλία μέ τόν Θεό, ἡ θέα τῶν ἀθεάτων, ἡ ἱκανοποίηση ὅσων ἐπιθυμοῦμε, ἡ ὁμοτιμία μέ τούς ἀγγέλους, ἡ προκοπή τῶν καλῶν, ἡ ἀνατροπή τῶν κακῶν, ἡ διόρθωση ὅσων ἀμαρτάνουν ἡ ἀπόληση τῶν παρόντων, ἡ ὑπαρξη τῶν μελλόντων.

**Δήμητρας Δαβίτη
Ἀναμνήσεις ἀπό τό
Γέροντα Σοφρόνιο τοῦ ΕΣΣΕΞ**

Έκδόσεις Ἄθως, σελ. 131

Τά μάτια του ἦταν δακρυσμένα. Ἐπιασε, μέ τό δεξί του χέρι, τό ἀριστερό μανίκι τοῦ ράσου του, κουνώντας το εἱλαφρά καί εἶπε ἀκριβῶς αὐτό: «Αὐτό τό μαῦρο τιμημένο ράσο δέν θά τό ἀλλοιωθῶ μέ Βασιλική ποφύρα! Ἐδῶ σ' αὐτό τό τριμμένο ράσο κρύβεται ἕνας Θεός».

